

Štev. 12 in 13. Leto 6.
Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnštvo:
Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Delav.
zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽ.

Zaboljšanje položaja železniških delavcev in profesionistov.

V dosedanjih številkah smo v posameznih člankih že orisali veliko, ki je zavladala med železniškim delavstvom po novem letu, posebno še sedaj, ko so delavci dobili dekrete za sprejem v penzijski fond in prevedbo na nove plače. Naš savez je z ozirom na dejstvo, da so vse dosedanje predstavitve in deputacije iz vrst delavstva ostale brez slehernega uspeha ter beda v delavskih družinah od dne do dne narašča, sklenil, obrniti se na vsa merodajna mesta in zahtevati nujne odprave.

V smislu sklepov centralnega odbora se je deputacija saveza oglasila na ljubljanski direkciji, kateri je predala spomenice in jo naprosila, da na merodajnih mestih obrazloži obupen položaj delavstva in, v kolikor v lastnem delokrogu ne more delavskega položaja izboljšati, zahteva nujne pomoči pri ministrstvih. Deputacija je dobila na direkciji zagotovilo, da bo direkcija z vsemi silami delala na izboljšanju položaja.

Deputacija saveza predloži vse te točke v rešitev tudi Generalni direkciji in Ministarstvu saobračaja ter bo predložila vsem merodajnim instancam ter predsedstvu vlade obširno spomenico, v kateri bo na podlagi konkretnega materiala dokazala, da je položaj železniških delavcev nevzdržen ter da že danes v nešteto delavskih družinah vlada lakota in beda.

Skrbno zbran material bo tvoril tudi apel na najširšo našo javnost, ki je zelo slabo poučena o stanju, v katerem se nahajajo železniški delavci in profesionisti z družinami vred in ves ta material bo savez naslovil tudi na Najvišjega državnega predstavnika s prošnjo, da se tudi železniškemu delavstvu zagotovi vsaj oni najmanjši eksistenčni minimum, ki bi zadoščal za najbolsje vzdrževanje delavca z družino vred.

Na g. direktorja ljubljanske direkcije je savez naslovil sledečo predstavko:

P. n. Direkcija državnih železnic
Ljubljana.

Spoštovani gospod direktor!

Podpisanemu savezu je čast obrniti se do Vas, gospod direktor, s predstavko radi rešitve delavstva državnih železnic iz naravnost obupnega položaja, v katerega je delavstvo brez lastne krivde padlo, ko se je začelo izvajati določbe novega delavskega pravilnika. Delavstvo dobiva sedaj odloke o prevedbi in odloke o sprejemu v novi pokojninski fond ter je ves čas računalo, da bo direkcija državnih železnic podvzela korake, da osigura delavstvu vsaj one prejemke, ki jih je delavstvo dobilo izplačano po starih predpisih. Iz predvidenih odlokov pa sledi, da je zlasti vsemu nižje plačanemu osebju tako občutno reducirana izplačilna znesek, da je zavladala v delavskih družinah največja beda in obup, ker izplačilni zneski ne zadoštujejo niti za samo prehrano.

Delavstvu, katerega plača je sedaj znašala od Din 800.— do Din 1.000.— (tu pridejo v poštev delavci od 10 do 30 službenih let), je reducirana ta plača povprečno za 10% samo vsled novih prispevkov za penzijski fond ter morajo z zneskom Din 700.— do Din 900.— preživljati družine po pet in več oseb ter pride v tem slučaju, ako odštejemo izdelek za stanovanje in mleko ter kruh, za vso ostalo prehrano, obleko, šolanje otrok ter vse kulturne potrebe, na eno osebo le Din 2.— do maksimalno Din 3.50 dnevno.

Apeliramo na Vas, gospod direktor, da bi s statističnimi podatki, katere smo pripravljali vedno predložiti in katere tudi uprava sama lahko zbere, dokazali tudi službeno Ministarstvu saobračaja ter predsedstvu Kr. Vlade nujno potrebo regulacije delavskih plač najmanj v tem pravcu, da se delavstvu in profesionistom zasigu-

ra, vpoštevajoč odbitke za penzijski fond, one izplačilne zneske, ki so jih imeli pred prevedbo. V to svrhu bi bilo potrebno povprečno povišanje uvečane plače za znesek, ki bi odgovarjal 10% osnovne plače.

Podpisani savez bo, da se akcija za izboljšanje delavskih plač pospeši, predložil Nj. Vel. Kralju obširno spomenico, v kateri bo orisal težaven položaj delavstva ter zbral statistične podatke iz vseh vrst delavstva, iz katerih bo razvidno, da je s sedanjimi odtegljaji za penzijski fond ogrožen obstoj delavskih družin.

Nadalje se obračamo do Vas, gospod direktor, s prošnjo, da bi odredili odnosno pospešili rešitev sledečih zadev:

1. Izplačilo diference delavcem iz leta 1923, za izplačilo katere je že vse odredjeno, kakor se glase obvestila iz Beograda. Prosimo, da bi tudi direkcija službeno urgirala nakazilo tozadavnega kredita, opirajoč svojo urgenco na sedanjí položaj delavstva.

2. Izplačilo premij v kurilnicah se do danes še ni izvršilo za mesece januar, februar in marec 1931, dasi ima mašinski oddelek za to izplačilo na razpolago še neporabljen kredit iz preteklega budžetskega leta. Delavstvo v kurilnicah je faktično vršilo službo po veljavnem premijskem sistemu ter tudi pravilnik v § 43 predvideva premijske sisteme in smatramo, da je izplačilo teh premij zakonito, ker padejo še v lansko budžetsko leto, kjer so bile v proračunu predvidene.

3. Določitev trošnin delavcem za delo izven domicila čaka na rešitev že šest mesecev ter morajo delavci danes pri znižanih plačah hoditi na progo brez vsake di-jete ter se opetovano dogodi slučaj, da gresta na progo dva ključavničarja, eden nastavljen, a drugi v staležu kot delavec, oboja z istimi službenimi leti, izvršita isto delo, a prvi dobi poleg tega, da prejema plačo za vse dni v mesecu, se dijeta Din 55.—, profesionist pa, ki dobi plačo le za 25 dni v mesecu, ne dobi za delo na progi niti pare. To pa vsled tega, ker v čl. 40 pravilnika o postranskih prejemkih ni predvidena postavka za dijete nenastavljenemu osebju. Prosimo, da bi direkcija izposlovala pri Ministarstvu tolmačenje, da pripada profesionistu trošnina v višini zvanika II. kategorije, delavcu pa v višini služitelja.

4. Priznanje stalnosti in pravice do dopusta onim, ki so te ugodnosti že vživali po prejšnjih pravilnikih. Večje število delavcev in profesionistov, ki so v nad 90% vseh slučajev že bili člani preje obstoječih provizijskih zavodov, je bilo v preteklem mesecu obveščeni, da so postali začasni delavci in nimajo pravice na dopust. Prosimo, da direkcija nujno izposluje pri Generalni direkciji tolmačenje v tem pravcu, da vsaj vsem onim, ki so že bili člani provizijskih zavodov ter so že vživali stalnost, prizna stalnost in pravico na dopust. Pri tem se opiramo zlasti za bivše južno-železničarje na odlok bivšega ministra saobračaja g. Jankovića, ki je z odlokom Pov. br. 3/1923 zagotavljal vsem južno-železničarjem tudi pod državno upravo vživanje vseh onih pravic, ki so jih vživali pod upravo privatne družbe.

5. Priznanje povprečnega procenta uvečane plače z ozirom na draginjno po čl. 42 pravilnika. Veliko število delavstva je sedaj pri prevedbi dobilo le par procentov uvečane plače, imamo pa tudi delavce in profesioniste, ki so dobro kvalificirani, pa niso dobili sploh nič uvečane plače. Čl. 42 pravilnika predpisuje, da se uvečana plača v prvi vrsti odreja po draginji in da bo Generalna direkcija odredila principe, ter višino procenta za povprečno povečanje osnovnih plač. Na podlagi te določbe prosimo nujne intervencije direkcije pri Generalni direkciji, da se ta višina čimpreje določi in vsaj naknadno z uveljaviteljem novega budžeta, to je s 1. aprilom 1931 vsem onim, ki bi imeli manjši procent uvečane plače, ta z ozirom na draginjno avtomatično poviša na odredjeni povprečni procent.

6. Avtomatično napredovanje delavstva ter nadaljnje vplačila obrokov v penzijski fond. Večje število delavcev in profesionistov ima s 1. 1. 1931 napredovati v višjo stopnjo osnovne plače ter prosimo, da se to napredovanje faktično izvede na ta način, da se jim prizna povišana plača in istočasno ne zmanjša uvečana plača. Dalje prosimo, da bi direkcija posredovala pri oblastni upravi pokojninskega fonda v tem pravcu, da bi pokojninski fond, upoštevajoč težke razmere delavstva, odredil pri naknadnih vplačilih vedno najvišje možno število obrokov, dalje da bi ukinil predpisovanje ponovnega plačanja vpsinice vsem onim, ki so že bili člani obstoječih penzijskih zavodov ter so vpsinice že plačali ter da bi ukinil predpisovanje naknad-

nih obrokov bivšim južno-železničarjem za čas do podržavljenja v smislu določb čl. 17 rimskega akorda.

Istočasno čast nam je predložiti Vam, gospod direktor, še prepis spomenice, naslovljene na oblastno upravo pokojninskega fonda ter Vas prosimo, da bi s svojim vplivom podprli rešitev v spomenici navedenih zadev pri višjih instancah v Beogradu ter izrecno podčrtavamo kot naj-nujnejše sledeče točke:

a) Določitev drugega sistema obračunavanja dosedanjih vplačil, posebno vplačil, izvršenih v zdravih valutah;

b) ureditev starostnega zavarovanja dnevničarjev in začasnih nastavljenecv sploh, ki so danes do dneva, dokler ne zadobijo stalnost, izpostavljeni nevarnosti, da sploh ne dobe nikake penzije.

V vseh gori navedenih zadevah, v kolikor spadajo v kompetenco višjih instanc, bo podpisani savez posredoval tekem prihodnjih dni pri teh instancah v Beogradu ter prosimo, da bi direkcija s svojimi referati o težkem položaju delavstva to posredovanje podprla.

Organizirani sodrugi iz te predstavitve razvidijo, da je savez zbral najbolj pereča vprašanja, ki ne prenesejo nobenega odlašanja več. Če se delavcem izdatno ne pomaga, se bodo železniške delavnice, kurilnice in ostale službene edinice pretvorile v edinice bolnikov, izčrpanih in fizično popolnoma oslabeledih delavcev, ki ne bodo zmožni niti najmanj producirati v večnem premišljevanju, kako preskrbeti družino, nedorasle otroke.

Najnujnejša dolžnost Ministrstva za promet je, da vendar že enkrat nakaže denar za izplačilo diferenc delavcem, na katere čakajo že skoraj 8 let.

Navadno zavlačenje je, če se sestavljajo razne komisije, ki naj izdelavajo posamezna tolmačenja delavskega pravilnika in pri tem je preteklo že celo leto od uveljavljenja delavskega pravilnika in komisije niso izdelale niti onih tolmačenj, kjer delavski pravilnik za delavce predvideva razne postranske prejemke kakor premije, trošnine za službena potovanja, povprečen procent uvečane plače, avtomatično napredovanje. Vse te točke se ne smejo niti en dan več zavlačevati, marveč je takoj z naknadno veljavnostjo od dneva uveljavljenja pravilnika predpisati višino postranskih prejemkov ter izvesti napredovanje.

Najtežji udarec za stare delavce pa je ukinitje stalnosti in pravice na dopust vsem onim, ki so prišli na železnico starejši od 33 let ter so te pravice že po 10 in več let uživali. S to določbo so kršena najosnovnejša socialna načela ter se postavljajo železniška uprava v vrsto onih po največjem dobičku računajočih privatnih podjetij, katerim pomeni živ človek manj od navadnega stroja. Navaden stroj, če se pokvari, se da popraviti, človeka pa, ki po dolgotrajnem delu obnemore, vrže med staro šaro, ne meneč se za njegovo nadaljnjo usodo. Delavstvo po cellem svetu nastopa za starostno zavarovanje in preskrbo, bori se za to, da starejšemu delavstvu izboljša gnotni položaj, pri železniški upravi pa se je z eno potezo persera črtalo starim delavcem dosedanje pridobitve. Ne moremo smatrati tega postopka za kaj drugega, kot usodno pomoto, ki je nastala pri sestavi prehodnih določb in nujna naloga Ministrstva za promet je, da takoj izda dopolnilno tolmačenje, da vsem onim, ki so že bili stalni, stalnost tudi po novem pravilniku pripada. S tem tolmačenjem bo popravljena težka krivica, ki se je prizadela vestnim in v službi — zlasti težki službi med vojsko — osivelim železniškim delavcem in profesionistom.

Na naslov oblastne uprave pokojninskega fonda pa je savez naslovil naslednjo spomenico:

Oblastna uprava pokojninskega fonda stalnega pom. osebja pri oblastni direkciji drž. železnic

Ljubljana.

Spoštovani gospod upravnik!

Podpisanemu savezu je čast obrniti se do Vas, gospod upravnik, s predstavko radi rešitve gotovih zadev, ki se tičejo pokojninskega zavarovanja pomožnega osebja državnih prometnih naprav, za katero smatramo, da so ali nepopolne, ali pa odvezujemo osebo že do sedaj pridobljene pravice. Prosimo Vas, gospod upravnik, da bi v lastnem delokrogu, v kolikor spada to v Vašo kompetenco, rešili, odnosno da bi točke, ki spadajo v kompetenco glavne uprave in Ministrstva Saobračaja, predložili v principijelno rešitev tem instancam.

1. Vračunanje prejšnjih službenih let v novi pokojninski fond. Glasom nekega odloka glavne uprave se baje za novi pokojninski fond vsem onim, ki so že bili člani dosedanjih provizijskih zavodov, vračuna le oni čas, ki jim je bil priznan po starih predpisih. Vsled tega tolmačenja so oni, ki so že bili člani pokojninskih fondov, zelo oškodovani napram onim, ki sploh niso bili člani teh fondov, ker tem poslednjim se lahko vstejeje proti doplačilu vsa službena leta od dneva pridobitve stalnosti. Smatramo, da je gornja rešitev glavne uprave protivna določbi čl. 61. pravilnika, ki jasno odreja, da se vračunajo v članstvo penzijskega fonda »samo službena leta, provedena na železnici po 24. letu starosti«. Enako čl. 128, tč. 3, odreja, da se uslužbenec, ki so si pridobili stalnost po določbah pravilnika, vstejeje v članstvo prejšnja službena leta, ako plačajo odgovarjajoče prispevke. Na podlagi teh določb prosimo, da bi se rešenje Glavne uprave spreminilo in odredilo, da prizadeto osebo, v kolikor reflektira, zaprosi za vstejetje let in da se mu to vstejetje ugodi.

2. Ukinitje predpisovanja vpsinice. Oblastna uprava vsem onim, ki so že bili člani obstoječih fondov, sedaj pri prevzemu v novi pokojninski fond še enkrat predpiše vpsinico po Din 40.— do 50.—, odnosno Din 70.—, v kar smatramo, da pokojninski fond ni upravičen, ker vsi člani pravilnika, ki govore o vstejetju službenih let ter prevzemu onih, ki so že člani starih fondov, govore le o članarini in ne o vpsinici. Tako določa to čl. 71, še posebno pa čl. 128, ki povsod govori, da morajo plačati le različno članarino. Ta člen točno govori, da se teh delavcev »ne sprejme«, marveč da se jim vračuna v novi fond dosedanje članstvo. Na podlagi teh določb prosimo, da se prepis vpsinice onim, ki so že bili člani fonda, ukine.

3. Predpis naknadnih obrokov bivših južno-železničarjev ter preračunavanje prejšnjih vplačil. Uprava predpisuje tudi južno-železničarjem za čas do podržavljenja naknadne prispevke, dasi § 17, tč. 9 in 11 rimskega akorda jasno predvideva, da je obvezana družba južne železnice kriti za vse aktivno osebo, ki je bilo prevzeto v državno upravo, vse zahteve za obveze pokojninskih fondov do časa prevzema. Na podlagi prednavedenega prosimo, da bi oblastna uprava podvzela korake pri glavni upravi, da se določbam rimskega akorda ugodi ter predpis za bivše južno-železničarje do 1. sept. 1923 anulira.

Nadalje prosimo, da se z ozirom na težak položaj delavstva, katerega prejemki so samo za prispevke v pokojninski fond reducirani za povprečno 10%, posreduje pri Glavni upravi ter Ministrstvu financ, da se spremeni odloča Min. fin. št. 16.036 od 20. II. 1931 in odredi, da se članarina plačana v prejšnjih kronah zaračuna v novem pokojninskem fondu paritetno z veljavo zlatega dinarja.

4. Starostno zavarovanje dnevničarjev. Po pravilniku dnevničarji sploh ne postanejo člani pokojninskega fonda ter so njih družine za ves čas, dokler je hranitelj dnevničar in tudi po nastavitvi še tri leta, dokler je začasen, izpostavljeni nevarnosti, da v slučaju smrti hranitelja ne dobe nikake penzije. Dnevničarji na vsak način vrše odgovornejšo službo, zgube pa z dnem imenovanja dnevničarjem pravico do ugodnosti pokojninskega fonda ter prosimo oblastno upravo, da bi posredovala pri višjih instancah v Beogradu, da se ali spremene določbe delavskega pravilnika v tem pravcu, da se tudi dnevničarjem za slučaj smrti ali onemoglosti zasigura pravica do penzije, odnosno, da se v novem zakonu o državnem prometnem osebju tudi dnevničarjem in začasnim uslužbenecem osigura vračunanje službenih let za penzijo ter pravico do penzije po predpisih zakona.

5. Podaljšanje obrokov. Čl. 71 pravilnika predvideva možnost vplačila naknadnih prispevkov v do 120 obrokih, a najmanj v višini po enega rednega mesečnega

prispevka. Prosimo oblastno upravo, da upoštevajoč težko gmotno stanje delavstva odredi, da se vsem delavcem in profesionalnim predpišejo naknadna vplačila v največjem možnem številu obrokov.

Prosimo, gospod upravnik, da bi našo predstavo priporočili na merodajnih mestih ter izposlovali ugodno rešitev.

Tudi v tej vlogi je naš savez podčrtal ona vprašanja, ki so **takoj rešljiva**, odnosno, ki so že predvidena v pravilniku samem ali pa v kakih drugih predpisih. Ni potreba drugega, kakor navadno tolmačenje in vstetje prejšnjih službenih let za penzijo je ugodno rešeno. Jasno je, da nikdo, ki je neprekinjeno član društva itd., ne bo dvakrat plačeval vpisnine v to društvo, ker je bil le enkrat sprejet. Jasno je na podlagi določb rimskega akorda, da so **južno-železničariji oproščeni plačevanja naknadnih prispevkov** za čas do poddržavljenja. Še bolj jasno je, da se delavcu, ki je že član starostnega zavarovanja in ki si je tam že pridobil pravice, teh pravic s pomaknitvijo na odgovornejšo mesto **ne more odvzeti**. Zato pričakujemo, da se bodo ta vprašanja pri glavni upravi v Beogradu najnujnejše reševala.

Pri tem pa seveda ne sme nikdo misliti, da savez ne posveča pažnje izmenjavi delavskega pravilnika zlasti v pogledu starostne dobe, vendar obravnavamo to vprašanje po-

polnoma ločeno, ker tukaj se moramo boriti za spremembo obstoječih predpisov, za kar bo potreba dosti časa in čim več organizirane moči, medtem ko se pri vseh gornjih vprašanjih borimo le za potrebna tolmačenja, ki smisla in besedila določb pravilnika ne spreminjajo.

Ponovno povdarjamo, da je delavstvo na železnicah danes popolnoma obupano nad svojo bodočnostjo, da stoji v delavnici, kurilnici ali na progi v takem razpoloženju kakor pogorelec, ko pregleduje ruševine, ki jih je še pustil ogenj od vsega njegovega premoženja. Vije roke, joka in obupuje, ko vidi, da nima kje vzeti, da bi našil in oblekel svojo družino, ko vidi pred seboj le temno s trpljenjem in križi posuto bodočnost.

Delavstvo apelira na merodajne faktorje za najnujnejšo pomoč, delavstvo ne zahteva palač in svile ter šumečih vin, delavci zahtevajo **zadosti kruha zase in družino**. Zato železniški delavci in profesionalisti:

Vsi v savez — zaradi zboljšanja svojega položaja!

Za obvarovanje in spolnitev starostnega zavarovanja!

Za pošteno plačilo poštenemu delu!

Pričetek novih dogodkov.

Ogromni uspehi mirovne politike angleške delavske vlade za svetovni mir.

Razvoj na svetu se ne da ustaviti. Pravkar sta se zgodila dva neobičajna važna dogodka, ki bosta imela velik pomen za mir in nadaljnji mirni razvitek na Balkanu, v Evropi in na vsem svetu. Ta **dogodka sta izvedene volitve v Bolgariji in inicijativa Severne Amerike glede odložitve plačevanja vojnih dolgov**.

V Bolgariji je bil po prevratu 1918 uveden čvrst demokratski režim z vlado kmetiške stranke. Režim stare Bolgarije, okičen z vladavino kralja Ferdinanda in njegove privatne vojske, pod komando macedonskega revolucionarnega komitaja, je bil zrušen. Ferdinand je zbežal iz Bolgarije in njegovi neposredni sodelavci, katerih politika je delovala za uničenje solidarnosti med balkanskimi narodi in za razbitje zveze med njimi, so se popolnoma umaknili. Pod vtiskom bližnje boljševiške Rusije je napravila kmetiška demokracija v Sofiji vrsto pogrešk proti mestni kulturi. Toda nedvomno je bila to velika in znamenita preizkušnja v zgodovini Balkana, ko se je hotelo z ogromnim naporom organiziranih kmetiških množic rešiti notranji gospodarski razvoj, izključujoč veliki zasebni kapital z uvedbo splošnega kmetiškega združništva. V zunanjih odnosih pa je ta režim iskal mir s sosedi, odbijajoč vse ponudbe inozemstva za vojno vzezo in pripravljaj popolno jugoslovansko zedinjenje. Toda žal, prišla je prenegotavna reakcija. Okoli sina poganega kralja Ferdinanda se je zbrala vsa meščanska buržuazija, ki je videla zase nevarnost v kmetiški vladi; zbralo se je okoli njega vse staro uradništvo, vsi stari generali, ki so vodili Bolgarijo iz poraza v poraz; pridružil se je macedonski komite s svojimi oboroženimi tolpami. Oprti na inozemstvo so napravili zarotniki protirevolucijo, v kateri ni bil samo ubit voditelj kmetiškega gibanja Stambolijski, marveč je bilo pomorjenih več desetisoč bolgarskih državljani, in nad Bolgarijo pa je bil uveden režim terorja, ki je trajal nad sedem let. V vsem tem času je bila Bolgarija v mednarodnih odnosih navadna dekla neke inozemske države in nje vratolomne politike na Balkanu.

Končno je bolgarski narod dobil možnost, da se je uprl režimu in terorju, ki sta ga predstavljala Cankov in Ljapčev. Prav redki so bili v kmetiških deželah, da ostane vlada v manjšini pri volitvah. Po svoji na-

ravi in po svojem stanovitem gospodarskem položaju je kmet vedno miren in politično neuporen. Nujno je, da je njegov materialni položaj slabši in njegovo pojmovanje občutno žaljeno, da kmet neha biti opora oblasti in nastopi odločno kot opozicija. To se je n. pr. tokrat zgodilo v Bolgariji. Kljub svojemu silnemu terorju je vlada ostala v poraženi manjšini. Ni ji uspelo niti, da bi dobila tretjino mandatov. Ta poraz je tako velik in tako globok, da je podaljšanje današnjega režima absolutno nemogoče. V novem parlamentu — resnica je — kmeti (zemljo-radniki) ne tvorijo večine, ali so tako močna stranka, da brez njih ne bo mogoče vladati. Zlasti ne bo mogoče vladati proti njim. Nadejamo se, da se bodo poizkusili izjaloviti, ki so se pojavili s ciljem, da iz opozicionalne koalicije odtrgajo meščanske stranke ter jih pritegnejo v zajednico za sestavo vlade z dosedanjo večino, in če bi se to tudi zgodilo, tedaj bi bila to samo priprava za novi in popolni triumf demokracije v Bolgariji, ki bi končno prelomil z vsemi nosilci današnjega režima. **Vsekakor zmagaja opozicija v Bolgariji pomeni obsodbo današnjega šarenja bolgarskega naroda po miru s sosedi, znači korak k ustvarjanju bližnjega edinstva narodov na Balkanu. In ta razvoj znatno podpirata in z vidnim uspehom obe delavski stranki, kar nas tudi veseli.**

Še večjega pomena pa je predlog predsednika severo-ameriške unije, da naj se za leto dni odloži plačevanje vojnih dolgov, ki jih plačuje Nemčija zaveznikom, zavezniki pa Ameriki. Naj velja ta odložitev samo za leto dni, bi se že samo v tem letu plačalo Ameriki okoli 25 milijard dolarjev manj in bi se s tem položaj jako olajšal. In, ako je enkrat to vprašanje postavljeno na dnevni red, tedaj to vprašanje ne more biti rešeno na drugačen način, kakor s trajnim razveljavitvijo vseh vojnih dolgov, s čimer bi se odpravila ogromna zapreka, ki preprečuje pravilne gospodarske odnose v izmenjavi blaga med kapitalističnimi državami in državami dolžnicami ter s tem ovira možnost razvitka. Z druge strani je Amerika primorana, da vprašanje vojnih dolgov veže z vprašanjem omejitve oboroževanja. Omejitve oboroževanja je zopet tesno spojena z zagotovitvijo miru, ob garancijah, da se proti napadalcem in izzivačem vojne, ki ne bi hoteli sprejeti razsodišča ali se mu ne hoteli podvreči, napravi velika svetov-

na koalicija. Taka sigurnost v Evropi ni mogoča brez aktivne udeležbe Amerike s ciljem zjamčenega evropskega miru. Tako so Ameriko prisilile razmere, da se vmešava v evropske odnose. Omejitev oboroževanja pa prinese temeljite politične posledice, omogoči znaten napredek socialističnih strank in poveča značaj in vpliv delavskega razreda v vseh državah.

XIII. kongres zvezarjev v Mariboru.

Prejšnje čase smo v interesu železničarjev zavzemali stališča k raznim kongresom zvezarjev, da smo ljudem odpirali oči, kam jih vodijo razni takozvani voditelji. Vedno se nam je očitalo, da falzificiramo razne sklepe, zato letos ne bomo poročali iz naših vidikov, marveč bomo reproducirali poročila po vodilnih slovenskih dnevnikih, da se izognemo vsem očitkom.

Toraj kako se je vršil kongres in kaj se je sklepalo:

Poročilo o predvečerju:

Številni gosti, ki so dospeli na železničarski kongres iz vseh delov naše prostrane države, so nemalo oživel žitak dokaj živahne mariborske ulice. Živahno življenje je vladalo tudi pozno v noč v lokalih, kjer je bilo čuti med sviranjem harmonik prepevanje pesmi iz našega juga in pa veselo pozdravljanje in spoznavanje starih znancev, ki so prihitali v Maribor, da manifestirajo za stanovsko solidarnost in narodno misel na naši severni meji.

Dan kongresa dopoldne:

Nekaj minut pred deveto se je začel pomikati sprevod proti Narodnemu domu.

Pred sprevodom je brnelo nizko leteče letalo g. Moravca z dvema ponosnima jugoslovenskima zastavama, ki sta veselo vihrali v lepo solčno jutro. Sprevod je otvorila neumorna železničarska godba »Drava«, ki je neprestano svirala narodne koračnice. Za njo je stopal praporček s krasno zastavo narodnih železničarjev v spremstvu častne straže. Za praporom je korakalo vodstvo organizacije narodnih železničarjev na čelu s poslednjim predsednikom g. Lazo Djordjevičem, šefom prometnega oddelka generalne direkcije državnih železnic, za voditelji pa se je razvrstila mogočna armada delegatov in gostov, ki so se podali v gostoljubne prostore Narodnega doma. Točno ob pol 10. je vstal izza predsedniške mize, okoli katere so se zbrali predstavniki vseh oblastnih organizacijskih odborov in člani osrednjega vodstva, simpatični in med našimi železničariji tako priljubljeni **poslednji predsednik g. Laza Djordjevič** in proglasil otvoritev XIII. rednega kongresa Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev. Po kratkih pozdravnih besedah je predlagal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, ki je bila z viharim navdušenjem sprejeta.

Nato je prečital generalni tajnik g. Bakić pozdravne brzojavke predsedniku vlade generalu g. Petru Živkoviću, ministru za promet dr. Lazarju Radivojeviću in bivšemu predsedniku osrednjega odbora udruženja generalnemu direktorju g. Dimitriju Šreploviću. Po sprejetih brzojavkah je pozdravil zastopnika vlade in bana inspektorja dr. Schaubacha, komandanta mesta generala Pavlovića, polkovnika g. Putnikovića, sreskega načelnika dr. Ipavica, zastopnika Narodne obrane profesorja g. Kendo in zastopnika mariborske občine direktorja g. Köchlerja in naposled tudi novinarje, ki so bili železničarjem vedno naklonjeni. Za Narodno obrano je govoril g. prof. Robert Kenda, za ministra prometa in ljubljanskega direktorja g. inž. Klodič iz Ljubljane, za ljubljanski odbor g. Rotar.

V imenu beograjskega oblastnega odbora je pozdravil kongres g. Kolenovića, za Zagrebčane predsednik g. Balkas, ki je žel posebnoma burno odobravanje za izjavo, da so jugoslovanski železničariji VI. armija, na katero more računati kralj prav tako sleherni hip kakor na ostalih pet armij vojske. V imenu sarajevskega oblastnega odbora je pozdravil zborovalce g. inž. Gospodnetič, ki se mu je priključil za subotički odbor g. Krstič. Med ovacijami za naše morje je pozdravil kongres in Mariborčane zastopnik čuvarjev našega morja, delegat naših brodarjev g. dr. Lekić. Kot poslednji je govoril predsednik mariborske organizacije narodnih železničarjev g. Tumpej, ki je ugotovil, da so na naši severni meji še vedno železničariji, ki ne znajo državnega jezika in ki ne čutijo s to državo. Mariborski narodni železničariji se morajo boriti s temi anacionalnimi elementi še danes prav tako, kakor so se pred leti. V tej borbi za zmagajo jugoslovanske misli in za okrepitev države na naši severni meji pa mariborski narodni železničariji ne bodo popustili ne za las in se bomo zavzeli še bolj za to, da pride že enkrat do temeljitega prečiščenja. Kdor ne spoštuje jugoslovanske misli in komur ni blagor države vrhovni zakon, za tega ne sme biti mesta med železničariji v Mariboru.

Vsi zborovalci so navdušeno pritrjevali besedam g. Tumpeja, med delegati južnih organizacij pa je marsikdo vprašal soseda, ali je res mogoče, da so še danes med ma-

Seveda smo šele na pričetku novih dogodkov. Ali važno je, da se dogodki bližajo. Istotako je važno, da je središče vsega tega delovanja v Londonu in da angleška delavska vlada, čeprav nima parlamentarne večine, doseže take uspehe, da se nje delovanje v teku zadnjih dveh let bolj in bolj označuje kot največji dogodki v povejnji svetovni zgodovini.

Dr. Živko Topalović.

riborskimi železničariji ljudje, ki ne znajo državnega jezika.

Po zaključku pozdravnih govorov je prečital tajnik g. Bakić

pozdravne brzojavke,

ki so jih poslali kongresu ban g. dr. Marušić, direktor g. dr. Borko, generalni direktor g. Šreplović, podpredsednik g. Vojnović in drugi.

S tem je bila tudi zaključena prva točka dnevnega reda, nakar je prečital tajnik g. Bakić

obširno tajniško poročilo

o delu vodstva organizacije od lanskega sarajevskega kongresu je bil imenovan dotičnega g. Bakić. Takoj po sarajevske kongresu je bil imenovan dotični predsednik udruženja g. Šreplović za generalnega direktorja železnic, zaradi česar je odložil predsedstvo organizacije. Za posle vodečega predsednika je izvolil odbor nato g. Lazo Djordjevića, ki je znan kot dolgoletni organizator železničarjev v bivši Srbiji. V preteklem letu so se vršile štiri plenarne seje, na katerih so razpravljali obširno o vseh perečih stanovskih vprašanjih.

Tajniško poročilo je bilo soglasno in brez debate sprejeto in odobreno. Prav tako tudi poročilo osrednjega blažajnika g. Jožeta Simončiča.

Po sprejemu resolucije, ki bo objavljena prihodnje dni, sta bila enodušno in z dolgotrajnimi ovacijami izvoljena za častnega predsednika udruženja generalni direktor železnic g. Šreplović in pa šef prometnega oddelka generalne direkcije železnic g. Laza Djordjević, ki se je toplo zahvalil za izkazano mu zaupanje in izjavil, da bo tudi v bodoče posvečal vse proste sile organizaciji.

Naposled so se vršile volitve novega odbora, v katerega so bili izvoljeni za predsednika g. Laza Milošević, za I. podpredsednika g. Andra Petrović, za II. podpredsednika g. Dražo Vojnović, za I. tajnika g. Jovan Babić, za II. tajnika g. Joža Simončič.

Popoldne in zvečer:

Po kongresu in kosilu so si gosti ogledali mariborsko okolico, posebno Mariborski otok in naprave na njem, katerim se niso mogli načuditi. Zvečer ob 20. uri je pa bil v spodnjih prostorih hotela »Orel« banket, katerega so poleg delegatov posejili tudi zastopniki oblasti, vojske, tiska itd. Govoril je tu prvi g. Andra Petrović, ki je pozdravil posebno zastopnike oblasti: g. dr. Schaubacha, g. gen. Pavlovića, polkov. Putnikovića, podžupana g. dr. Lipolda itd. Zdravice so pa izrekli še gg. Deržič, gen. Pavlović, dr. Lipold, prof. Kenda, Kolenovića, Balkas, Sušič iz Sarajeva, polkovnik Putnikovića itd. Po banketu se je večina delegatov odpeljala s posebnim vlakom na Bled, drugi pa so ostali še v Mariboru ter odšli na Pohorje, na Falo, v Rogaško Slatino in drugam.

Preteklo je od kongresa že par dni, pretklo je že par tednov, vendar o resoluciji, ki naj govori o železničarskih zahtevah, ni v javnosti ne duha ne sluha.

To, kar smo povdarjali že leta in leta, je ponovno jasno razvidno iz poročila o zadnjem zvezarskem kongresu in to pribijemo ponovno danes:

Na dveh stolcih sedeti je težko.

Opozorilo članom!

Sporočamo, da je današnja številka dvojna številka in da časopis vsled tega dne 15. julija 1931 ne izide. Prihodnja številka izide zopet redno dne 1. avgusta 1931.

Konzorcij Ujedinjeni Železničar.

Centralni tajnik s. Stanko se bo mudil od 8. do 15. julija 1931 v inozemstvu ter naj vsled tega oni sodruzi, ki bi želeli z njim govoriti, v tem času ne prihajajo na centralo.

Centrala USZJ.

Sleherni železničar

naj kupuje svoje manufakturne potrebnice le v Gospodarski poslovalnici Ljubljana, Miklošičeva cesta 13, ali Maribor, Aleksandrova cesta 45.

Najvažnejše določbe iz zakona o državnem saobračajnem osobju.

V Službenih Novinah od 1. julija 1931 je bil objavljen »Zakon o državnem prometnem osobju«, ki je s tem stopil v veljavo. Iz določb tega zakona objavljamo danes brez komentarjev najvažnejše določbe:

1. Razdelitev uslužbencev in službe.

Železnikarji se dele na: uradnike, uradniške pripravnike, zvanikičke in služitelje.

Uradniki se dele v tri vrste (dasi nimajo več nazivov I., II. in III. kategorije), in sicer:

Uradniki v strokah, za katere se zahteva nepopolna srednješolska izobrazba, se uvrščajo od 10. do zaključno 7. položajne grupe.

Uradniki v strokah, za katere se zahteva dovršena srednješolska izobrazba, se uvrščajo od 9. do 5. položajne grupe.

Uradniki v strokah, za katere se zahteva fakultetska izobrazba, se uvrščajo od 8. grupe navzgor.

Za katere stroke se zahteva ena ali druga izobrazba, se določijo s predpisom o ureditvi poedinih strok.

Katere strokovne šole odgovarjajo posamezni šolski izobrazbi, bo odredil minister za prosveto, ako se gre za višje strokovne šole v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta, ako pa se gre za srednje in nižje strokovne šole pa po zaslišanju glavnega prosvetnega sveta.

Izjemoma se more uvrstiti v stroko, za katero se zahteva nepopolna srednja šola, tudi podoficirje po 10. letih neprekinjene in dobre podoficirske službe in tudi zvanikičke I. kategorije, ki dovrše 10 let neprekinjene in dobre zvanikičke službe.

Za službo zvanikička I. kategorije se zahteva najmanje dva razreda srednje ali njej enake strokovne šole, ali izvršeni obrt z mojstr-

skim spričevalom ter poleg tega dve leti neprekinjene in prav dobro ocenjene dnevničarske službe v isti stroki ter predhodno položeni strokovni izpit.

Izjemoma se more postaviti za zvanikička I. kategorije tudi zvanikičnik II. kategorije, ako je dovršil 10 let neprekinjene in dobre službe v isti stroki in predhodno položil strokovni izpit.

Za zvanikička II. kategorije se zahteva dovršena osnovna šola, odslužena vojaščina in dve leti neprekinjene ter prav dobro ocenjene dnevničarske službe ter predhodno položeni strokovni izpit.

Izjemoma se more uvrstiti za zvanikička II. kategorije tudi služitelja, ki je dovršil najmanj 10 let neprekinjene in dobre službe ter položil predhodno izpit za dotično stroko.

Za služitelja se zahteva pismenost in odslužitev kadrovskega roka.

Pripravniška služba.

Pred imenovanjem za uradnika mora vsakdo končati pripravniško službo ter položiti državni strokovni izpit.

Pripravniška služba traja najmanj tri leta, a največ pet let. Po dveh letih pripravniške službe se lahko polaga predpisani izpit, ki je brezplačen. Ako izpita ne položi, ga sme še dvakrat ponavljati v presledkih po najmanj šest mesecev. — Kdor do konca petega leta ne položi izpita, ali kdor tudi tretjič pade, se ga odpusti iz službe.

Prejemki aktivnih uslužbencev.

Prejemki uradnikov se dele na plačo, položajno doklado, osebno in rodbinsko draginjsko doklado. V grupah od četrte do desete so predvidene tudi periodične povišice.

Uradniške plače znašajo mesečno:

skupina	stopnja	plača	Plača s periodič. poviški				Položajna doklada	Osebna doklada		
			I.	II.	III.	IV.		I.	II.	III.
I	—	4000	—	—	—	—	1500	—	—	
II	1	3750	—	—	—	—	1500	1350	—	
	2	3500	—	—	—	—	2700	1500	1350	
III	1	3250	—	—	—	—	2120	1350	1200	
	2	3000	—	—	—	—	1720	1350	1200	
IV	1	2350	2550	2750	3000	—	1320	1300	1150	
	2	1750	1950	2150	2350	—	920	1300	1150	
V	—	1450	1550	1650	1750	—	800	1250	1100	
VI	—	1150	1250	1350	1450	—	650	1200	1050	
VII	—	910	970	1030	1090	1150	500	1150	1000	
VIII	—	730	790	850	910	—	400	1100	950	
IX	—	575	625	675	730	—	300	1050	900	
X	—	475	525	575	—	—	200	1000	850	

Plače uradniških pripravnikov znašajo:

kategorija	draginjski razred		
	I.	II.	III.
s fakultetsko izobr.	1800	1650	1550
s srednješol. izobr.	1550	1400	1300
z nepopolno šol. izobr.	1400	1250	1200

Poleg plače dobi uradnik, odnosno pripravnik, tudi rodbinsko doklado.

Katere doseganje uradniške položajne skupine odgovarjajo novim?

Stara skupina odgovarja sledeči novi skupini

I. kat./1. skupina	prvi
I. kat./2-a skupina	II/1
I. kat./2. skupina	II/2
I. kat./3-a skupina	III/1
I. kat./3. skupina	III/2
I. kat./4-a skupina	IV/1
I. kat./4. skupina	IV/2
I/5 in II/1-a skupina	V
I/6 in II/1. skupina	VI
I/7 in II/2. skupina	VII
I/8 in II/3 in III/1	VIII
II/4 in III/2	IX
III/3	X

I/9, II/5 in III/4 uradniški pripravnik

Prejemki zvanikičnikov I. kategorije.

Polož. skup.	Plača	Plača s periodskim poviškom	Položajna doklada	Draginjska doklada		
				I	II	III
I	720	815	910	1000	145	925
II	625	670	720	—	115	905
III	530	575	625	—	95	890
IV	335	480	530	—	75	875

Prejemki zvanikičnikov II. kategorije.

Polož. skup.	Plača	Plača s periodskim poviškom	Položajna doklada	Draginjska doklada		
				I	II	III
I	600	670	745	815	105	900
II	455	530	600	—	90	850
III	310	385	445	—	75	800

Prejemki služiteljev.

Polož. skup.	Plača	Plača s periodskim poviškom	Položajna doklada	Draginjska doklada		
				I	II	III
I	510	580	655	725	90	700
II	295	365	440	510	70	675

Draginjski razredi:

I. razred: Beograd z Zemunom, Zagreb, Ljubljana, Novi Sad, Sarajevo, Split, Sušak, Skoplje, Niš, Cetinje in Banja Luka.

II. razred: vsi kraji, v katerih je sedež srezkega načelstva.

III. razred: vsi ostali kraji.

Rodbinske doklade: znašajo po Din 150.— mesečno za ženo in vsakega otroka.

Kdor ima naturalno stanovanje: Kdor ima službeno stanovanje, se mu odtegne od osebne rodbinske doklade znesek, ki odgovarja vrednosti stanovanja.

(Ukinjene so torej službene doklade, eksekutivna doklada, stanarina ter doklade za otroke po Din 80.— mesečno.)

Vsi postranski prejemki se bodo uredili s posebnimi pravilniki, ki jih bo predpisal predsednik ministrskega sveta na predlog ministra za promet v sporazumu z ministrom financ (pravilniki za kilometražo, potne stroške, nočne doklade, premije itd.)

Kretanje v službi.

Razpored kategorij v skupine:

V osmo skupino pridejo: vlakovni revizorji, vlakovodje, skladiščniki, premikalni nadziratelji, strojni nadziratelji, strojevodje, poslovodje, nadzorniki električnih naprav, strojniki, vozovni pregledniki, progovni, brzojavni in mostovni mojstri itd.

Razpored zvanikičnikov in služiteljev se bo izvršil s posebno uredbo.

Z zakonom se bo za vsako stroko železniške službe določilo število službenih mest po zvanjih in njihovih položajnih skupinah, isto tako pa tudi število uradniških pripravnikov, katera števila se z budžetom ne bodo mogla povečati. Uradniški pripravnik se sme sprejeti le na izpraznjeno pripravniško mesto in ko izpolni vse pogoje za uradnika, se ga sme postaviti v najnižjo položajno skupino in to samo na izpraznjeno mesto. Vsa napredovanja v skupinah se vrše le v kolikor so mesta izpraznjena, za poedine stroke se mora voditi seznam uslužbencev po rangju ter ima vsak uslužbenec pravico do vpogleda spiska svoje stroke, da lahko zahteva popravilo ranga, ako smatra, da ni pravilno odrejen.

Najmanjši roki za napredovanje v skupinah so:

V deveti in deseti skupini najmanj po štiri leta; v osmi, sedmi, šesti, peti in četrti skupini druga stopnja pa najmanj po tri efektivna leta.

Zvanikičnik I. kategorije ne more napredovati v višjo skupino, dokler ni v nižji skupini prebil pet let, zvanikičnik II. kategorije osem let in služitelj dvanajst let.

Periodične povišice dobi uslužbenec po vsakih dveh in pol letih efektivne službe v dotični skupini. Napredovanje v periodskih povišicah je avtomatično ter se zaustavi le za slučaj slabe ocene (za dotično leto) ali za slučaj disciplinske obtožbe (za čas naveden v obsodbi).

Preuvertitev iz kategorije zvanikička v činovnika.

Ako zvanikičnik zadobi predpisano šolsko izobrazbo za uradnika ter ima najmanje tri leta zvanikičke službe more biti, ako položi državni strokovni izpit, uvrščen v X. skupino. Če je bila njegova dotedanja plača večja od plače desete skupine, mu pripada ona periodska povišica te skupine, ki je njegovi dotedanji plači najbližja.

Ako zvanikičnik II. kategorije izpolni vse pogoje, predpisane za zvanikičnika I. kategorije se ga more uvrstiti v četrto skupino zvanikičnikov I. kategorije ter se mu določi ona periodska povišica, ki je najbližja njegovi dotedanji plači. Isto velja za prehod služitelja v drugo kategorijo zvanikičnikov.

Službena pot.

Vsak uslužbenec lahko ustmeno prosi ali se pritoži neposredno svoji starejšini ali potom njega višjemu v vseh službenih zadevah, ter starej-

šina takoj izda svojo odločbo. Če se smatra uslužbenec prikrajšanega, ima pravico v roku 15 dni vložiti službenim potom pritožbo. Če neposredni starejšina prošnje ali pritožbe ne bi rešil ali jo oddal višji oblasti, ima uslužbenec pravico obrniti se neposredno na višjo oblast.

Pravica do organizacij.

Uslužbenci državnih prometnih naprav morejo osnovati profesionalne organizacije z odobrenjem ministra saobračaja. Te organizacije ne smejo imeti pokrajinski, verski, plemski karakter. Na teritoriji ene direktije sme imeti ena in ista organizacija le po eno oblastno upravo s podružnicami ali poverjeništvu v posameznih službenih mestih.

Upokojenci ne smejo biti člani uprave organizacije.

Uslužbenci, ki izstopijo iz službe ali so vsled disciplinske razsodbe odpušteni, ne smejo ostati še nadalje člani organizacije. Železničarske organizacije so pod nadzorstvom ministra za promet ter morajo za vsako sporazumno akcijo imeti odobrenje ministra za promet.

Vse obstoječe organizacije, ki na dan uveljavljenja zakona še obstojajo, morajo, če žele nadaljevati svoje delo, predložiti ministru za promet v roku treh mesecev svoja pravila in zaprositi za odobrenje nadaljevanja dela.

Odgovornost za škodo.

Za škodo, ki jo uslužbenec pri vršenju svoje službe povzroči tretjim osebam, odgovarja uslužbenec kot izvršilec in država. Oškodovalec ima pravico v teku devet mesecev od dneva povzročene škode vložiti tožbo proti uslužbencu in državi, ter je država dolžna tožniku plačati odškodnino samo v slučaju, ako se ta ne bi mogla iztirjati od uslužbenca. Ako se istočasno s tožbo proti uslužbencu ne vložijo tudi tožba proti državi, ugasne njena odgovornost. Uslužbenec pa odgovarja za poškodbe sodnijsko in disciplinsko.

Za škodo, ki izhaja iz ugovorov o prevozu potnikov in robe pa se more tožiti za odškodnino samo država, ki se ima pravico odškodovati na to pri uslužbencu.

Za vsako škodo, povzročeno državnim imovini, kakor tudi za poškodbe, povzročene na privatni imovini, ki je zaupana saobračajni ustanovi, odgovarja dotični uslužbenec, ki je škodo povzročil. Odškodnino predpiše službenim potom direktor ter se more proti temu predpisu v roku 14 dni pritožiti na ministra saobračaja, proti njegovemu rešenju pa na Državni svet. Proti predpisu povračila škode do Din 100.— ni pritožbe.

Dopust.

Uslužbenec ima pravico na dopust ter ga uporabi tekom leta. Čas, kdaj ga lahko uporabi, določi na predlog starejšine službene edinice neposredni višji starejšina. Ako kdo vzame bolniški dopust se mu v tega vračuna tudi redni dopust. Uslužbenec ima pravico do naslednjega dopusta:

	letno
uradniški pripravnik	10 dni
uradnik do 5 službenih let	10 dni
uradnik od 5 do 15 let službe	20 dni
uradnik od 15 do 25 let službe	30 dni
preko 25 let službe	40 dni

zvanikičniki in služitelji:

do 5 let službe	8 dni
do 15 let službe	12 dni
do 25 let službe	20 dni
preko 25 let službe	30 dni

Katera služba se smatra za eksekutivno?

Med eksekutivne uslužbence spadajo: strojevodje, kurjači, vlakovodje, manipulanti, sprevodniki, zavirači in premikalno osebje. Za eksekutivno osebje veljajo popolnoma isti predpisi kot za ostale uslužbence ter so predvidene izjeme le glede pridobitve penzije.

Kaj pritiče v slučaju smrti uslužbenca?

Po smrti uslužbenca, aktivnega ali upokojenega, se izplača na ime pogrebnih stroškov enomesečne premije umrlega onemu, ki oskrbi pogreb. Poleg tega se izplača ženi ali otrokom kot podpora dvomesečne premije, če nimajo drugih dohodkov.

Če postane uslužbenec nesposoben za službo, preden zadobi pravico do penzije. Ako uslužbenec postane nesposoben, preden zadobi pravico do penzije, pa ima več kot tri leta, ter se ga vsled nesposobnosti odpusti iz službe, se mu more odobriti kot podpora 30% njegovih poslednjih prejemkov (plače in položajne doklade), če nima drugih dohodkov in če je nesposoben za drugo delo. Če umre uslužbenec, ki uživa tako pomoč, ali če umre aktivni uslužbenec, ki še ni zadobil pravico na rodbinsko pokojnino, pa ima več kot tri leta aktivne službe, se more družini, če nima drugih dohodkov in ni sposobna za pridobivanje, odobriti kot podpora 20% zadnje plače in položajne doklade.

Rang.

Rang uslužbenca se odreja po:

1. skupini,
2. službeni dobi v isti skupini,
3. rangu položaja, iz katerega je prišel,
4. dolžini službe v isti stroki,
5. službeni dobi sploh in
6. po datumu rojstva.

Kdo izstavlja odloke in rešenja?

Odloke o službenih odnošajih od sedme skupine navzgor se izstavlja s Kraljevim ukazom, za ostale skupine uradnikov in za pripravnike pa z rešenjem ministra za promet. Vse odloke glede zvaničnikov in služiteljev izvzema upokojitev pa izdaja minister, ki more to pravico prenesti na direktorje. Isto velja za periodske povišice.

Kdaj gre uslužbenec lahko v pokoj?

Uslužbenec, ki je dovršil v eksekutivni službi 25 efektivnih službenih let, ali v neeksekutivni 30 službenih let, ali kateremu se računa 35 let za penzijo ali, ki je dovršil 60. leto starosti, ima pravico, da zaprosi za upokojitev ter se ga mora tekom enega meseca upokojiti.

Prestanek službe.

Služba prestane, ako je uslužbenec:

1. s sodnijsko razsodbo obsojen na izgubo službe ali častnih pravic,
2. disciplinsko obsojen na upokojitev ali odpust iz službe,
3. če postane telesno ali duševno nesposoben za službo,
4. če po 12 mesecih neprekinjene boleznali ali 15 mesecih boleznali tekom dveh zaporednih let še ne more vršiti svoje službe,
5. ako pride pod skrbstvo ali v konkurz ali če se nad njim podaljša očetovska oblast,
6. če je dalj kot eno leto na razpoloženju,
7. če bi bil trikrat zaporedoma ali šestkrat v presledkih slabo ocenjen,
8. če izstopi iz državljanstva,
9. ako se po lastni krivdi in brez odobrenja starejšine ne javi v službo 10 dni po odmoru, premestitvi itd.
10. če bi bil obsojen na zapor daljši od enega leta za prestopke, za katerega ne velja tč. 1,
11. če bi bil pozvan na odslužitev kadrovskega roka,
12. če je dovršil 65. leto starosti, dalje, če poda ostavko ali zahteva upokojitev in ima nanjo pravico, odnosno, če pristojna oblast odloči, da mu služba prestane.

Pokojnine.

Pravico na pokojnino dobi uslužbenec po 10 letih faktično odslužene aktivne službe. V ta čas se ne računa čas službe v svojstvu kontraktualnega uradnika ali dnevnika. Pripravnika služba se računa v ta rok le tedaj, če pripravnik neposredno zadobi službo, ki se priznava za penzijo. V ta rok se dalje računa tudi služba, ki jo je uslužbenec dejansko prebil v aktivni službi civilnega reda (gradnjanskog reda), da-

lje čas, ki ga je prebil v aktivni vojaški službi kot oficir ali druge vrste uradnik ali uslužbenec in se ta služba po odredbah zakona o ustrojstvu vojske in mornarice računa za penzijo.

Podoficirska služba, ki je predpisana za prevzem v uradniško službo na železnico, se ne računa v gornji rok.

Za odmero količine penzije pa se nadalje prizna v efektivnem trajanju še čas:

1. ki ga je prebil kot činovnik, zvaničnik ali služitelj v aktivni službi državnih prometnih naprav ali drugi državni službi, ali v svojstvu oficirja, podoficirja, kakor tudi uradnika ali drugega uslužbenca v vojaški službi, v kolikor se ta računa za penzijo po zakonu o ustrojstvu vojske in mornarice;

2. pripravne službe, ako je iz te bil neposredno sprejet za činovnika, zvaničnika ali služitelja,

3. državne službe v svojstvu kontraktualnega uradnika, ako je neposredno iz tega stanja prestopil v državno službo;

4. prebit v samoupravni banovinski službi, ako je prestopil v državno službo najkasneje tekom 30 dni,

5. ki je posameznim uslužbencem na njihovo prošnjo priznan s specialnim zakonom za državno službo, odnosno za penzijo.

Uslužbencu, ki je podal ostavko na službo in se kasneje zopet vrne v državno službo, se vraćuna v rok za pridobitev penzije polovica preje odslužene službe.

Uslužbencu, ki se v službi brez lastne krivde tako poškoduje, da postane nesposoben za službo, se sme priznati k njegovim letom še 10 let ter se teh priznanih 10 let računa tudi v rok za pridobitev penzije.

Odrejanje penziji.

Kot osnovu za odrejanje osebne pokojnine se smatra plaća in položajna doklada. Vendar se položajna doklada vzame v poštev pri eksekutivnih uslužbencih šele po 15 letih službe, a v neeksekutivni po 17 letih.

Neeksekutivnemu osoblju se stopnjuje pokojnina tako-le:

za prvih 10 let pripada 50%, za vsako nadaljnjem polovico leta pa 1.125%.

Eksekutivnemu osoblju pa za prvih 10 let 50% in nato za vsako nadaljnjem polovico leta 1.50%. Osebna penzija sme znašati najveć 95%.

Omejitve pri penziji pa so:

Če gre uslužbenec v pokoj, preden dovrši 45 let starosti, odnosno 25 let službe, potem se mu stopnjuje penzija od 10. leta dalje le po:

1. eksekutivnim uslužbencem, ki gredo v pokoj pred 35. letom starosti ali pred 15. letom službe za vsako nadaljnjem polovico leta le po 0.80%.

2. eksekutivnim uslužbencem, ki gredo v pokoj pred 40. letom starosti ali 20. letom službe, za vsako nadaljnjem polovico leta po 1%.

3. neeksekutivnim uslužbencem, ki gredo v pokoj pred 35. letom starosti ali 15. letom službe le po 0.60% za vsako polovico leta,

4. neeksekutivnim uslužbencem, ki gredo v pokoj pred 40. letom starosti ali 20. letom službe le po 0.75%.

5. neeksekutivnim uslužbencem, ki gredo v pokoj pred 45. letom starosti ali 25. letom službe le po 0.90%.

Započeta polovica leta se računa kot cela.

Od položajne plaće, ki jo je uslužbenec imel v trenutku upokojitve, pa mu pripada za penzijo:

1. eksekutivnim uslužbencem:

50% po 15. letih službe,
60% po 18. letih službe,
70% po 22. letih službe,
95% po 25. letih službe;

2. vsem ostalim uslužbencem pa:

50% po 17. letih službe,
60% po 21. letih službe,
70% po 26. letih službe,
95% po 30. letih službe.

Eksekutivna služba se pri odrejanju penzije računa kot eksekutivna na bazi 25 let, ostala služba pa na bazi 30 let.

Draginjske doklade:

Upokojeni uslužbenec ima pravico na draginjsko doklado, ki se odreja v istem procentu, kakor penzija od one draginjske doklade, ki jo je življal povodom upokojitve.

Ta doklada pa ne sme biti manjša kot: razred I. II. III.

pri uradnikih 550 500 400

pri zvaničnikih in služiteljih 400 350 300

Poleg tega jim pripada še rodbinska doklada za ženo in otroka po Din 150.—

Rodbinski pokojninski fond.

Za izplaćilo rodbinskih penzij se ustanovi »Uradniški pokojninski fond«, katerega dohodki so:

1. Prvomesečni prejemki,

2. prvomesečna razlika med novimi in dotedanjimi prejemki ob napredovanju,

3. mesečni prispevki,
4. obresti od glavnice fonda,
5. disciplinske denarne kazni.

Vsi uslužbeni, so li oženjeni ali samci, morajo vlagati v uradniški pokojninski fond. Isto velja tudi za uslužbenice, ki so na razpoloženju ali v pokoj.

Osnova za vlaganje je plaća in položajna doklada, pri pripravnih polovico plaće, pri upokojencih pa oni poslednji aktivni prejemki, od katerih jim je odrejena penzija.

Mesečni prispevek znaša 5% osnove. Vlagatelj pridobi pravico na rodbinsko pokojnino, če je vlagal najmanj 5 let in je umrl kot vlagatelj fonda.

Rodbinska pokojnina se določa v odstotkih od onih prejemkov, za katere je vlagatelj plaćeval prispevke v fond in sicer v sledeći višini:

Za dovršenih 5 let vlaganja za

1 člana 25%
2 člana 35%
3 člana 45%
4 ali več članov 55%

Po dovršenih 10. letih vlaganja se zvišajo ti odstotki za 5%; na to pa za vsako nadaljnjem leto vlaganja za 1.25%, pri eksekutivnih uslužbencih pa za 1.666%, vendar ne sme rodbinska pokojnina v nobenem slučaju presegati za

1 člana 55%
2 člana 65%
3 člana 75%
4 ali več članov 85%

Vlagatelj, ki mu služba prestane, izgubi pravico do nadaljnega vlaganja v uradniški fond. Na njegovo zahtevu pa mu mora fond vrniti dotlej plaćane prispevke, vendar v tem primeru izgubi vlagatelj pravico, da bi se mu v slučaju ponovnega vstopa v državno službo všteli ta čas za rodbinsko pokojnino.

Komur prestane služba pred dovršenimi petimi leti, nima pravice do povračila prispevkov, vendar se mu ta čas v slučaju ponovnega nastopa službe vštete za rodbinsko pokojnino.

Rodbine vživajo isto draginjsko doklado, katere je pripadala njih vzdrževalcu, ako je že bil upokojen, odnosno bi mu pripadala, če bi bil z dnem smrti upokojen.

Vdovi, odnosno hćeram umrlega uslužbenca se smejo izplaćati v slučaju omejitve na prošnjo, ki se mora vložiti pred ponovno omejitvijo, enkrat za vselej kot odpravnina triletini rodbinski pokojninski prejemki, vendar se sme izplaćilo odobriti le, če je dotični, ki zahteva izplaćilo, edini živlalec pokojnine.

Kdaj izgubijo otroci pravico na rodbinsko penzijo?

Pravico na penziju zgube otroci:

1. z izgubo državljanstva,

2. z obsodbo za kaznjivo delo, vsled katerega bi uslužbenec izgubil penzijo,

3. z nastopom državne službe, odnosno nastopom mesta štipendista države ali kake javne ustanove,

4. ženske s poročitvijo,

5. moški otroci s polnoletnostjo, ako nadaljujeto redno šolanje ali so na odslužnju kadrovske službe, jim pripada penzija do dovršenega 23. leta.

Moški otroci, ki postanejo telesno ali duševno nesposobni za delo, kar se ima ugotoviti s komisijom, uživajo rodbinsko pokojnino, dokler traja ta nesposobnost, ako nimajo svojih sredstev za vzdržavanje.

Brez odobrenja ministra financ ne more nikdo življavati penzije v inozemstvu. V tem slučaju se mu zmanjšajo draginjske doklade za 30%. Edino izjemo tvorijo oni upokojenci, ki so stari nad 60 let ter oni, ki žive skupno z otroci, katerih domicil je v inozemstvu.

X. poglavje govori le o kontraktualnih uradnikih, dnevnikačjih in delavcih ter predvideva za dnevnikačja 15 dnevni odgovorni rok.

XI. poglavje obsega disciplinske predpise, ki so skoraj popolnoma enaki doseđanjim.

XII. poglavje obsega prehodna in konćna določila.

Katere položajne skupine uradnikov odgovarjajo novim skupinam, smo že navedli spredaj pri plaćah.

Dosedanje položajne skupine zvaničnikov odgovarjajo novim skupinam ter se bo vsakega uslužbenca uvrstilo v ono položajno skupino, ki jo je imel dosedaj, odnosno, ki po tabeli pri uradnikih odgovarja starim skupinam.

Uslužbencu se določi ona periodska povišica, na katero ima pravico po efektivno odsluženi letih v dotični skupini ter se računa za vsako povišico po dve in pol leti službe.

Strojvodje, vlakovne revizorje, vlakovodje, progovne mojstre, brzojavne in signalne mojstre, poslovođje in elektrevizorje, ćeprav nimajo predpisane šolske izobrazbe, a imaju položene strokovne izpite ter so dovršili pet let neprekinjene in dobro ocenjene službe se uvrsti kot nižje strokovno osoblje od 10. položajne skupine.

Vendar je njihovo daljnje napredovanje omejeno tako, da zamorejo zvaničniki I. kategorije napredovati po odredbah zakona najveć do zaključno osme skupine, a zvaničniki II. kategorije najveć do zaključno devete skupine.

Ako bi imel uslužbenec po novem zakonu na račun plaće prejeti manj kakor je doslej prejemal na račun osnovne in položajne plaće, bo prejemal še nadalje razliko med temi prejemki toliko časa, dokler ne bo toliko napredoval, da bo nova plaća višja.

Isto tako dobe uradniki, katerih nova položajna doklada bi bila manjša od prejšnje službene doklade, razliko med temi prejemki vse dotlej, dokler ne dosežejo tolike položajne doklade, ki bo večja od prejšnje službene.

Zvaničniki in služitelji, ki bi po novem zakonu imeli dobiti manjše prejemke od dosedanjih, obdrže dosedanje vse dotlej, do-

kler ne napredujeto toliko, da bodo novi prejemki višji.

Upokojenci, upokojeni po 1. IV. 1930.

Vsa rešenja o odmeri pokojnin, ki so bila izdana po 1. aprilu 1930, v katerih je za penzijo upoštevana tudi službena doklada, se imaju do 1. I. 1932 prilagoditi odredbam novega zakona na ta način, da se ugotovi, kolika penzija bi jim pripadala po novem zakonu in v kolikor bi bila penzija po novem zakonu manjša od dosedanje, se jim ta diferenca odtegne od njih draginjske doklade.

Predložitev listin za vraćunanje službe.

V roku štirih mesecev, t. j. do 1. XI. 1931 morajo vsi aktivni uslužbeni, v kolikor že niso, predložiti v originalu ali overjenem prepisu vse one dokumente, s katerimi žele dopolniti podatke službenega lista radi priznanja službe pred uveljavljenjem tega zakona za penzijo po določbah zakona.

Prispevki upokojencev za penzijski fond.

Vsi upokojenci, ki so bili upokojeni po določbah zakona od 1. XI. 1923, morajo plaćevati prispevke v uradniški pokojninski fond od dne uveljavljenja tega zakona. Avtomatićno se jim vraćuna za odmero rodbinske pokojnine ves čas, ki je bil jim priznan za osebno pokojnino. Ako žele, lahko doplaćajo prispevke tudi za čas od dne upokojitve do uveljavljenja zakona.

Staroupokojencem se vraćuna za odmero rodbinske pokojnine oni čas, ki jim je bil priznan za osebno pokojnino. Ako pa žele, lahko pristopijo v novi pokojninski fond ter plaćujejo prispevke za naprej in v kolikor hoćejo tudi za nazaj do dne upokojitve in se jim na to tudi ta čas vraćuna za penzijo.

Kateri čas se vraćuna za penzijo?

Vsem onim, ki so bili v železniški službi že pred 1. septembrom 1923, pa bodo upokojeni sedaj po uveljavljenju tega zakona, se vraćuna za odrejanje penzije poleg službe, ki se prizna vsem po § 124 zakona še:

(§ 124 se glasi: Železnikačem se prizna za penzijo naslednji čas v faktičnem trajanju:

1. čas, ki ga je prebil kot uradnik, zvaničnik ali služitelj v aktivni železniški službi ali v istem svojstvu v aktivni, civilni, državni službi ali v svojstvu ćastnika ali uradnika in podoficirja v službi pri vojski ali mornarici, ki se mu šteje za pokojnino po zakonu o ustrojstvu vojske in mornarice.

2. čas pripravljalne službe, ako je iz nje prestopil v definitivno službo.

3. čas, ki ga je prebil v službi države kot pogodbeni uradnik, će je prestopil v državno službo neposredno brez prekinitve.

4. čas, prebit v samoupravni službi banovini, kakor tudi čas, ki so ga prebili uradniki v samoupravni službi v zvanjih, za katere se zahteva fakultetska izobrazba v obeh slučajih, ako so prestopili v železniško službo najdalje v roku 30 dni.

5. čas, ki je pripoznan posebnim uslužbencem na njih prošnjo s posebnim zakonom za državno službo ali pokojnino.)

1. Ves čas, oznaćen pod tč. 1 § 124, neoziraje se, će so bile prekinite.

2. čas, ki ga je prebil v Srbiji ali Črni gori po dovršenem 18. letu starosti v službi, ki odgovarja po tem zakonu službi zvaničnika ali služitelja.

3. čas, prebit po 18. letu starosti v svojstvu stalnega dnevnikačja (dnevnikačja, pisarniškega pomoćnika ali dnevnikačja z mesećno plaćo), će se je izvršil prestop na zvanje po tem zakonu v roku od 6 mesecev. Vendar ne spada v ta rok služba v vojski.

4. čas, ki ga je prebil kot aktiven ali upokojeni železnikačar v vojaški službi med vojno, se šteje tako, da se za vsako leto, v katerem je bila vojna, računa še eno leto.

5. čas, prebit efektivno v vojaški službi preko kadrovskega roka (ki se računa najveć dve leti) in preko vojaških vaj. — Onim, ki so stopili v državno službo pred 6. septembrom 1919 in ki so se jim tudi kadrovski rok ter vojaške vaje po prejšnjih predpisih izven Srbije in Črne gore priznavali, se pripozna tudi ta čas v efektivnem trajanju, ako so bili sprejeti v državno službo do dovršenega 32. leta.

Tč. 6 in 7 govori, da se šteje vojaška služba v vojski Srbije in Črne gore v letih 1912 do 1920, će je bil pred 1. septembrom 1923 sprejet v službo, dvojno po odbitku kadrovskega roka. Onim, ki so bili v teh letih ukazni uradniki v Srbiji in Črni gori, se šteje za vsako leto 18 mesecev.

8. čas, prebit pred vstopom v državno službo v službi pokrajinske, okrožne, srezke ali občinske samouprave, se vštete v toliko, v kolikor je bil pripoznan po zakonih, ki so tedaj veljali.

9. Železnikačem uslužbencem, ki so vršili v bivših versko-prosvetnih avtonomijah administrativno ali učiteljsko službo in so pozneje neposredno prestopili v državno službo, kakor tudi upokojencem teh ustanov, se pripozna ob istih pogojih za pokojnino čas, ki so ga prebili v službi teh ustanov.

Dalje se prizna še čas, ki je bil posebnim pripoznan za delo na nacionalnih poljih po zakonu od 28. V. 1922, čas, ki ga je prebil v zaporu med vojno zaradi nacionalnega dela ter onim, ki so bili v bivši Avstriji po razglasitvi vojne iz političnih razlogov odpušćeni brez odgovornosti in pokojnine ter so po osvoboditvi zopet nastopili službo, se šteje čas, ki so ga prebili izven službe do dne 1. XII. 1918. Konćno se šteje še vsem onim, ki so služili v državni službi v Južni Srbiji v svojstvu zvaničnika, uradnika ali služitelja od službe, izvršene do 30. julija 1923 za vsakih 8 mesecev 12 mesecev, a od 31. julija 1923 pa do 30. julija 1930 se šteje ta služba dvojno.

Pomagajte nam . . .

Iz najrazličnejših krajev prihajajo na centralo obupni klici delavcev in profesionalistov, ki nam popisujejo svojo bedo ter prosijo za nasvete, kaj bi ukrenili, da bi si zasigurali vsaj one prejemke, ki so jih uživali leta 1930. Že tedaj, pišejo, so komaj izhajali, pritrjavati so si morali od ust, če so hoteli obleči otroke, na novo obleko za sebe ali ženo sploh niso mogli misliti, nemogoče jim je bilo že tedaj naročiti si kak časopis ali knjigo, sedaj pa je beda še vse hujša in obetajo se jim še slabši časi. Vse intervencije in prošnje, ki so jih vložili, so bile doslej zaman, odgovarja se jim, ali da ni kredita, ali da še ni tozadevnih določb v delavskem pravilniku, pomoči pa seveda ni od nikoder. Kot poseben apel na direkcijo in na ministrstvo prinašamo danes le nekaj izvlečkov iz teh dopisov, ki so sicer zelo podobni eden drugemu, ker je beda pač povsod zelo velika in ki glasno kriče po pomoči.

Rešite delavce in njih družine pred propadom še tekom poletja, ker sicer grozi v zimi nastati brezpogojen polom. Kje naj si delavec prištedi za gorke obleke in obutev, kje naj si prištedi za premož in drva, če njegova plača danes ne zadostuje niti za hrano?

Kam bo šel delavec čez par mesecev, ko ga bo hišni gospodar pogljal na cesto, ker ne plačuje najemnine, ker ni dobil sedaj že dva meseca skoraj nič izplačanega na blagajni ali je celo dobil listek z rdečo številko, kar je dokaz, da pravzaprav še on dolguje podjetju. Kako naj plača najemnino in kako naj apelira na socialni čut hišnega posestnika, da ga bo obdržal brezplačno pod streho, ko mu ta osorno veli, saj si v železniški službi in zaslužiš. Plačaj ali pa pojdi ven. Tudi to naj bi premislili gospodarji v železniškem odboru ter zahtevali odobritev zadostnih kreditov, da bodo zamogli dati delavcem vsaj toliko plače, kot so bile leta 1930, če pa bodo naleteli na gluha ušesa, pa naj izvajajo konsekvence, ako nočejo biti odgovorni za propadanje delavstva.

Navajamo le par citatov:

Zaupnik iz kurilnice Maribor nam piše:

Delavci so stalno nad menoj, da jim dam nasvete, kaj naj naredijo, da bi dobili boljše plačo. Odtegljaji za pokojninski fond so naravnost grozni, saj plačujejo nekateri kar po Din 190.— na mesec in že preje niso mogli shajati ter so se povsod zadolžili. Trgovci so jim še lansko leto nekaj več kreditirali za hrano in obleko na račun difference, sedaj pa jih sodnijsko preganjajo in pripetili so se že žalostni slučajji, da jim rubijo zadnje pohištvo. Obup je tako velik, da posamezni govore, da jim ni več živeti. Sodrug . . . na pr. mora skrbeti za ženo in še 10 nepreskrbljenih otrok. Za stanovanje plača Din 400.— za penzijski fond se mu odtegne Din 170.— na mesec, nato pa še za bolniško blagajno ter mu ostane za preživljanje 12 oseb za cel mesec le Din 950.— ali na dan Din 2.60 na osebo. Prosim Vas, kako naj oblači otroke, kako naj jih šola? Pošljite tudi ta slučaj na direkcijo, da bo videla, da tako ne gre več naprej in da je delavec obsojen v pogubo. Ali profesionalist L. . . zasluži na mesec Din 1150.— za stanovanje plača, kot sem se sam prepričal, Din 300.—, njegovi odtegljaji znašajo sedaj skupno Din 240.—, ostane mu toraj Din 600.— za družino šestih oseb, ali povprečno Din 3.— na dan. Še slabši pa so pomožni delavci, premogarji in pepelarji, ki so žal tudi zelo obdarovani s kopico otrok, pa z majhno plačo in sedaj morajo najmanj plačati po Din 80.— na mesec za penzijo. Kako naj žive? Kaj naj jim svetujem?

Ko bi znal delati čudeže . . .

Pod tem naslovom nam je pisal progovni delavec v glavnem sledeče: Ko sem pred osmimi leti nastopil službo na železnici, sem imel Din

4.— na uro ter se mi je obljubilo, če bom dober delavec, da se mi bo plača še povišala. Prejel sem z veseljem za delo ter se mi je že leta 1925 povišala plača za 40 para na uro, dobil sem inštrukcije, se začel učiti ter sem položil izpit za čuvaja in spremljevalca vozičkov. Leta 1926 sem začel opravljati službo čuvaja in sem dobil na mojo plačo še 20% eksekutivne doklade ter sem bil zadovoljen. Prišel sem tako polagoma na mesečni zaslužek Din 1260.—, s katerim sem kot delavec skromno izhajal. In kaj je bilo potem: Leta 1926 proti koncu se mi je najprvo vzelo 20% doklado, češ, da nisem nastavljen in sem zgubil mesečno Din 206.—, dasi sem moral še naprej vršiti isto službo. To je bil prvi udarec. Ko se je na gorenjski progi reduciralo čuvajnice, sem bil dodeljen za delavca in sem seveda zaslužil le 25 šihov mesečno ter dobil zopet na mesec Din 176.— manj plače. Nič ni pomagalo nobeno tarnanje, gospodje so rekli, da je tako prav in če nismo zadovoljni, da lahko gremo. Računali smo, da slabše ne more več biti, pa smo se goljufali. Dne 1. aprila 1927 smo dobili zopet obvestilo, da je treba štediti, ker ni zadosti kredita in meni se je reduciralo 40 para na uro ali Din 80.— na mesec. Tako sem v poldrugem letu izgubil skupno Din 465.— na mesec in zaslužil mesto Din 1260.— komaj Din 800.— na mesec. V obupu sem prosil za poboljšanje plače, pa sem dobil odgovor, da naj počakam na novi pravilnik, ki bo sigurno prinesel boljše plače. Čakal sem in stradal z družino vred, sedaj pa sem pretekli mesec videl mojo prevedbo, po kateri se mi moji prejemki znižajo še za Din 80.— mesečno za pokojninski fond, ki ga najbrže ne bom nikdar užival, ker pri taki hrani, ki si jo morem sedaj privoščiti, ni sigurno, če bom še kakšno leto delal nadlego na železnici. Celih 30 let bi moral še delati, če bi hotel iti v pokoj in kako naj dočakam 65. leto starosti. Žena je tudi moje starosti in če bo morala prenašati take križe, kot jih mora sedaj, ne bo dolgo tlačila zemlje. Otroci bodo tedaj stari od 30 do 40 let in tudi ne bodo imeli pravice do penzije. Edino tisti, ki bo tako srečen, da se bo primerno ponesrečil v službi, bo lahko računal na vživanje kake penzije, ki mu pa tudi ne bo dosti koristila kot invalidu. Tako sem srečno prišel nazaj na Din 700.— na mesec in s tem naj živi 6 oseb! Ko bi znal delati čudeže, bi jih že nasitil cel mesec, drugače pa ni mogoče. Kaj pa obleka? Že vsi smo razcapani, pa sedaj poleti že gre, kaj bo pozimi. Hvala bogu, da imam vsaj bajto in sem pod streho, kaj bo pa s tistimi, ki so ravno taki reveži kot jaz, pa niti strehe nimajo? Po sedmih letih službe, ko imam vse izpite za nastavitve, sem tako daleč »napredoval«, da imam kljub vedno prav dobrim ocenam in povečanju dela za 14% manjšo plačo . . .

Brezno-Ribnica.

Prosimo za nasvet, kaj naj naredimo za s. H., ki ima sedaj že 25 let službe, ženo in 8 nepreskrbljenih otrok v starosti od 6 mesecev pa do 13 let in zasluži dnevno po Din 40.— ter mora plačati sedaj samo za penzijski fond Din 3.800.— za nazaj. V dekretu pa ima še napisano, da se mu bodo prispevki za prejšnja leta naknadno odmerili. Priporočamo ga za podporo, pa kaj, ko mu z enkratno podporo ne bo skoraj nič pomagano, ker bo drugi mesec beda še večja. Smilijo se nam njegovi otroci, zato nam sporočite, če mu morete kaj pomagati, da bi dobil vsaj malo povišano plačo . . .

Iz proge Zidanimost—Zagreb.

Od nas se redkokedaj kaj sliši in bi kdo mislil, da je pri nas največja zadovoljnost in blagostanje. Pa ni tako, samo potrpežljivi smo pač do skrajnosti. Tudi nas mučijo iste težke neprilike kot drugod in skrb za vsakdanji kruh nam reže ostre brazde v naša lica in nam beli

lase na naših glavah, zlasti še sedaj, ko imamo namesto zboljšanja pa poslabšanje.

Ob priliki zadnje plače je vsake-mu kar sapo zaprlo, ko je komaj $\frac{3}{4}$ svoje plače dobil izplačane vsled novih odbitkov za provizijski fond. Večina naših delavcev je dobila komaj po 475 Din na roko. In kaj naj začne s tem denarjem tisti, ki mora plačati najemnino, živeti in vzdržavati ženo in še kopico otrok. Zgodilo se je nekomur, ko je prinesel plačo domov, da mu ni hotela žena verjeti, da so mu res toliko odtegnili ter je trdila, da je sam zapravil in mu radi tega ni cel teden zajtrka skuhalo. Tudi našim ženam je težko gospodinjiti, ako mož malo plače domov prinese. Kdor ne verjame, da je temu res tako, le naj pride k enemu ali drugemu delavcu ali profesionalistu na dom, pa naj vpraša, kdaj se je nazadnje kruh pekkel. In bo dobil odgovor, da ob Veliki noči, potem pa ne več. Pa naj pogleda pri družini nastavljenca, tam bo pa videl vsaj kruh na razpolago. Pa ne da bi mislili, da smo jim nevoščljivi, nikakor ne, ampak zavedamo se, da imamo mi in naši otroci ravno take

želodce kot oni. Da pa ne bo kdo mislil, da mi pretiravamo, evo vam dokaze, v kakšnem položaju smo:

Prog. delavec Ž., 28 let službe, z dnevno plačo 44 Din, ima ženo in 9 nepreskrbljenih otrok in ima za provizijski fond za nazaj plačati 3700 Din v mesečnih obrokih po 100 Din. Prog. delavec K., 9 let službe, ima ženo in 5 nepreskrbljenih otrok, plača stanarine mesečno 100 Din, za prov. fond mora plačati za nazaj 2225 Din v mesečnih obrokih po 40 Din. Prog. delavec S., 19 let službe, ima 34 Din dnevno. Plača stanarino 150 Din mesečno, ima za nazaj plačati 6605 Din v mesečnih obrokih po 60 Din.

Omenimo tukaj še naše starejše delavce in profesionaliste po številu 7, ki so po novem pravilniku nestalni in ne dobijo nikakih dopustov. Delavec, ki je šele tri leta pri železnici, je stalen in ima dopust, dočim ti stari delavci, ki so vse svoje boljše moči železnici pustili, so danes nestalni in ne dobijo nikakega dopusta. Kje more imeti tak človek še kako veselje do dela, ker se od njega ne zahteva drugo kot delo in še to čez mero.

Važno za železničarje.

Nabava zaščitnih naočnikov za delavce kurilnic in delavnic. G. generalni direktor je z odlokom št. G. D. 44.918-31 odredil sledeče:

Opazili smo, da se pri delavcih — posebno v delavnicah in kurilnicah — pogosto pripete poškodbe oči, ker pri gotovih delih delavcev nima oči zavarovanj z zaščitnimi naočniki, kakor je to predpisano v §-u 114 do 118 zakona o zavarovanju delavcev. Vsled tega morajo šefi vseh delavnic in kurilnic takoj nabaviti očala za vse one delavce, ki so zaposleni pri takih delih, kjer si lahko poškodujejo oči. Na ta način se bo obvarovalo zdravje delavcev in zmanjšalo izplačilo rent.

Pridobitev pravice do penzije. Državni svet je izdal na splošni seji pod št. 4935-31 odločbo, s katero urejuje vprašanje, kdaj se začeta druga polovica leta vzame v poštev za penzijo. Odločil je:

»Pričeta druga polovica leta iz drugega odstavka čl. 1 zakona o pridobitvi pravice do osebne pokojnine od 1. III. 1929 se smatra kot cela sama pri določitvi procenta penzije, ne sme pa se vračunati v efektivni čas službe, kateri se zahteva kot najmanjši za pridobitev pravice do osebne pokojnine.«

Iz tega sledi, da mora imeti vsakdo najmanj 10 vračunljivih let (efektivnih), da si pridobi pravico na penzijo.

Dopisi.

Brezno-Ribnica. Da progovnim delavcem na železnici ni z rožami postlano, ve vsakdo, najbolj pa to občuti oni, ki mora jesti grenki kruh progovnega delavca, zlasti še, če mu tudi tega primanjkuje. Če bi imel vsak progovni delavec vsaj svoje borno stanovanje, bi kolikor toliko lažje prenašal razne težke udarce. Poleg slabih plač pa progovnemu delavcu na koroški progi najbolj zagrene že itak težko življenje slabe stanovanjske razmere. Tukajšnje delavstvo je namreč nastanjeno v kmečkih hišah in kmetje nočejo niti čuti, da bi kdo plačal najemnino v denarju, marveč mora vsak najemnik odslužiti z delom, in to seveda tedaj, kadar dotični posestnik zahteva. Največ se zahteva to za košnjo. Več let je bilo v navadi, zlasti pod bivšo južno železnico, da je uprava upoštevala te bedne razmere delavcev in so progovni mojstri dovoljevali dopust delavcem v prvi vrsti za čas košnje, da so lahko odslužili stanovanje. Letos pa se je pri nas popolnoma spreobrnilo ter so baje izšle stroge odločbe, da mora delavec po več dni preje zaprositi za dopust in ga potem, če je dovoljen, seveda tudi nastopiti, čeprav je najslabše vreme, ne dobi pa dopusta naenkrat več kot le en delavec. Naj bi si gospodje pri direkciji nekoliko predstavili naš težek položaj, ko delavce, ki niso prišli kositi, gleda hišni posestnik kot svoje neprijatelje ter jim sedaj grozi, da naj pobere šila in kopita ter izprazni stanovanje, ker mu niso prišli delat.

Dobro vemo, da je dopust določen za odpočitek, ampak smešno je, če se da progovnemu delavcu plačo po Din 800.— na mesec, od tega pa še odtegne za bolniško blagajno ter kar po Din 100.— za penzijski fond, da naj si potem privoščiti nekake »luksuzne počitnice«, ko mora vendar gledati na vsak krajcar. Vsi progovni delavci iskreno želimo, da bi že enkrat nastopil čas, ko bi si res lahko privoščili dopust v krogu svojih družin, ko bi imeli denarja vsaj za borno prehrano. Dokler pa nam zaslužek ne zadošča niti za hrano, pa pričakujemo, da bi se nam omogočilo vsaj odslužiti naše stanovanje

z onim dopustom, ki nam pripada, da ne bomo na zimo brez strehe z družinami na cesti.

Celje. V nedeljo, dne 21. junija, smo imeli člansko zborovanje, na katerem smo med drugim razmotrivali tudi o postopanju železniške uprave, ki ni pripoznala penzije vdovi po umrlem s. Lichtenekerju in sicer na podlagi čl. 23 zakona, ker je on umrl kot začasen zvaničnik. Člani so na sestanku soglasno sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo, da se podvzamejo vsi koraki, da se taka nesocialna odločba razveljavi ter pripomore vdovi, ki je brez sredstev, do penzije. Kar nemogoče se zdi, da bi uslužbenec, ki je bil na železnici od 18. 9. 1919, torej skoraj celih 11 let, ki je bil član provizijskega fonda od 1. 10. 1922 in je bil dne 1. 8. 1927 nastavljen, za to, ker se je pustil nastavitvi, izgubil pravico do penzije, ki bi jo drugače, če bi ostal delavec, brez vsega dobil, § 12 penzijskega statuta za služe in pomožne uslužbence prejšnjih avstrijskih državnih železnic predviden, da dobi član, ki postane vsled boleznih za službo nesposoben, pravico do provizije že po petih letih članstva, in sicer se mu da provizija za deset let.

Če bi torej s. Lichteneker ne bil nastavljen in bi na pr. umrl cela tri leta prej, bi njegova žena dobila penzijo. Tako pa, ker je delal tri leta dalje službo — vestno in marljivo — ker je dobil v službi kilo, bil operiran in nato umrl, sedaj ne dobi penzije.

Že iz tega primera je jasno razvidno, da je zakon o prometnem osebnju glede penzije pomanjkljiv in je nujno potrebno zakonsko tolmačenje v tem pravcu, da naj se delavcu tudi po nastavitvi vse do priznanja stalnosti zasigura najmanj vse pravice, ki jih je že zadobil odnosno bi jih v tem času zadobil, če bi nadaljeval članstvo v delavskem penzijskem fondu.

Pričakujemo, da bo naš savez na merodajnih mestih dokazal upravičenost gornje zahteve ter pripomogel revni vdovi do penzije.

Širši zaupniški sestanek Ujedinjenega saveza železničarjev v Mariboru. Minuli torek se je vršil na vrtu gostilne »Ljudski dom« širši sestanek zaupnikov USZJ, podružnice

Maribor, katerega se je udeležilo nad 300 zaupnikov in članov. Sestan-ku je predsedoval s. Brenčič, poročali pa so ss. Mikec, Bibič in Jurak, ki so se v svojih govorih bavili z obupnim stanjem železniških delavcev in uslužbencev, katero postaja vsak dan slabše. Že celo vrsto let so po-lagali železničarji največ nade, da se bo izboljšal njihov položaj z izdajo novega pravilnika, zato je razočara-nje tem hujše sedaj, ko se je izka-zalo, da je pravilnik, ki vsebuje zelo stroge določbe, gmotno stanje želez-ničarjev še celo poslabšal. Tako mo-rajo med drugim uslužbenci, ki so bili prevedeni po novem pravilniku, plačevati velike zneske za nazaj v penzijski sklad, ki znašajo pri neka-terih kar po več tisoč dinarjev. Večje število delavcev, ki bi bili že potrebni upokojitve, za kar imajo tudi zadostno število službenih let, pa pri prevedbi sploh ne pride v po-štev, ker niso bili v železniško služ-bo sprejeti pred 33. letom svoje sta-rosti. Izplačilo razlike, ki je danes že itak po ogromni večini zarubljena, se še vedno ni izvršilo. Zvezarski agitatorji se sicer od časa do časa silno radi pohvalijo, da so izplačilo razlike že dosegli ter so, kakor zna-no, že svoječasno prodajali srečke za njihovo tombolo na račun neiz-plačane razlike. Vse pa je ostalo pri starem. Razlika se še ni izplačala, kljub temu, da ima baje UJNZB že 30.000 članov, med katerimi je ve-liko število odličnih višjih žel. uslužbencev, ki stoje na čelu te or-ganizacije. Vsled nejasnosti novega pravilnika za pomožno osobje se je izvršila tudi **redukcija akordnih pre-mij**, niso se pa temu primerno zbolj-šale plače, vsled česar je delavstvo v delavnicah in kurilnicah občutno prizadeto in prikrajšano v svojih prejemkih. O vseh teh in še drugih za železničarje perečih vprašanjih je razpravljajal zaupniški sestanek ter napravil primerne predloge, ki se bodo še obravnavali na bližnji de-lavski konferenci in nato predložili na merodajna mesta. Vsa poročila so bila sprejeta z odobravanjem, nakar je predsednik dobro uspelo zborova-nje zaključil.

Ljubljana. Ljubljanski člani sa-veza si dovoljujejo vprašati g. di-rektorja, kako si on razklada pred-pise Generalne direkcije radi odte-govanja članarine za razna društva? Ali ve, da na ljubljanski postaji na glavnem kolodvoru ne sme računsko osobje po nalogu visokega funkcijo-narja saobračajnega oddelka odte-gniti članarine za naš savez, med tem-ko je dovoljeno odtegovati prispev-ke za zvezarje in celo za godbo Slo-ga. Savez se je sicer že z dvema predstavkama obrnil na g. direktor-ja, da da svoje mišljenje, vendar iz-gleda, da je okrožnica Generalne di-rekcije zelo nerazumljiva, ker upra-va ne ve, kako bi odgovorila.

Na naslov zvezarjev, ki so se kar topili od veselja, ko so zvedeli za velikanski uspeh, da se za savez ne sme odtegovati pri blagajni, pa po-vemo, da je tudi v Avstriji »bivši« generalni direktor Štrafela, čim je zasedel generalno direktorski stol-ček, odredil, da se ne sme pobirati prispevkov za železničarsko organi-zacijo pri blagajni ali na železniškem svetu. Uspeh je bil ta, da se je šte-vilo članov pomnožilo, gospod gene-ralni direktor je pa po kratkem di-rektorovanju šel v zasluženi pokoj. Tudi pri nas ne boste uničili s tem saveza, ker ni zgrajen na tako trhli podlagi, kot vaše združenje, o ka-terem je še nedavno pisalo vaše beo-grajsko glasilo, da »je bilo združe-nje kakor mehurček od mila, ki ga sapa razpoči in ga ni več« in je se-veda hvalisalo upravo, ki je zopet dovolila odtegovanje.

Organiziranim sodrugom v Ljub-ljani pa kličemo, da se sedaj še trd-neje oklenejo saveza, da pridobe še nove člane. Oni pa, ki pošljejo ženo po plačo, naj ji povejo, da naj takoj našemu zaupniku odračuna tudi članski prispevek za savez.

Gorenjska progga. Od uslužbencev sekcije Jesenice se malokaterkrat sliši kakšna pritožba v našem listu, to pa iz razloga, ker pretežna veči-na delavstva se ne zaveda, da je or-ganizacija nujno potrebna. Naj pride še tako velika šikana ali udarec, de-lavci pač, ko gredo domov, pokriti-zirajo čez slabe čase in se potola-zijo, da bo že boljše ter smatrajo, da so s tem že naredili svojo dolžnost.

Nimamo progovni delavci nobe-nih zagovornikov, dasi moramo vr-šiti najtežje delo na proggi ob naj-slabšem vremenu ali v najhujši vro-čini, pač pa se najde še kakšen pot-nik, ki se vozi lepo v drugem razre-du brzovlaka, da sporoči na direk-cijo svoje začudenje, da **progovni delavci premalo delajo in lenuharijo ob proggi**. Ne vemo, kako naj progov-ni delavec takrat, ko vozi vlak mi-mo, krampa, da bo zadovoljil g. pot-nika in ga ne bo motil pri njegovi prebavi s svojo »lenobo«. Leta in leta je delalo pri posameznih skupi-nah po več ljudi, sedaj se je pri sku-pinah reduciralo enega delavca, preje je bil ves čas običaj, kar želez-nica teče, da smo krampali po dva praga in nato se oddahnili, da so drugi krampali nadaljna dva praga. Že to je bilo naporno, saj vendar moramo goniti po osem ur dnevno 7 do 9 kg težke krampe. Sedaj se zahteva, da moramo brez odpočitka spodbiti po štiri prage in bojimo se, da ni več daleč čas, ko bo zopet pri-šel kak dobro podkovan višji »teo-retik« in ugotovil, da to delo ni nič in da morajo delavci brez odpočitka spodbiti po šest prafov, saj mora tudi on po šest ur vihteti v pisarni bridko pero.

Na naslov direkcije pa imamo le en apel: Če se je res pritožila čez le-nobo progovnih delavcev kaka pri-vatna oseba, dajte prizadetim de-lavcem priliko, da to osebo spozna-jo, da si delavci na merodajnem me-stu dobe zadoščenje. Na drugi strani pa bi bilo dobro, da bi direkcija te-mu gospodu tudi povedala, kolike so plače nas progovnih delavcev in kakšne imamo odtegljaje, da bo gos-pod uvidel, kako »zavidljivo« je naše mesto na železnici in da bo lahko menjal z enim izmed nas. Pro-govnim delavcem pa kličemo: Tudi ta slučaj naj vas izuči, da le v slogi je moč in le složni se bomo mogli uspešno potezati za svoje pravice in za izboljšanje položaja.

Ptuj. Iz časopisa razvidimo, da se nam obetajo sedaj še slabši časi, ko dobimo novo prevedbo. Že itak sto-jimo v naši delavnici, kar se tiče plač, na slabšem kot v drugih delav-nicah, saj so naše plače povprečno za 20% nižje, kot n. pr. v Mariboru, draginja pa je v Ptujju večja. Nešteto okrožnic prihaja iz raznih instanc, v vsaki se zahteva več produkcije, strožja disciplina, z drugimi zopet nam se napoveduje redukcija pre-mij, ki so se nam dejansko znižale za povprečno Din 50.— do Din 100.— na mesec. Nekaj neverjetnega je, a vendar je resnično, da sta v naši de-lavnici dva delavca, ki služita že nad dve leti, pa imata na dan reci in piši po Din 20.— plače, ali za 25 delovnih dni celih Din 500.—. Kako naj ta človek živi, vprašamo gos-pode, ki delavcem odreja plače? Od vseh strani nas delavci sprašujejo, kdaj bodo prišli na vrsto za izplačilo delavske razlike iz leta 1923 in ka-ko, da morajo ravno delavci, ki ima-jo že itak najnižje plače, čakati na krvavo zaslužen denar kar celih osem let. Ali res ni nobene instance, ki bi tudi delavcu priznala pravico do poštenega življenja? Delavci, ali se res ne zavedate, da je Vaša dolž-nost, da se strnete v močno stro-kovno organizacijo ter borite za ob-stoj svojih družin in za boljšo bo-dočnost? Ali še vedno mislite, da Vam bodo, kakor Lazarju, padale drobtine iz bogatinove mize, ki naj bodo zadostne za pošten obstoj? Otresite se vseh dvomov in zavl-čevanja ter pristopite k onim, ki se že danes zavedajo svojih zahtev in se za nje tudi odločno potegujejo.

Internacionalni pre-gled.

Avstrijski železničarji na celi črti zma-gali. Pretekli teden so se vršile na avstrij-skih železnih volitve v »centralni svet« in upravo bolniške blagajne. Proti nam, so-družni organizaciji, so nastopile tesno zdru-žene vse sovražne sile, porabili so vsa sredstva, samo da bi zmanjšali vpliv orga-niziranih železničarjev na upravo in razne forume. Vzeli so volilno pravico okrog 6000 ojačilnim delavcem, ki so bili odpu-šteni tik pred razpisom volitev, upokojili so par sto vodilnih funkcionarjev po celi proggi, Strafella je kot generalni direktor podvzel vse, da zmanjša vpliv organizacije. Vse je bilo zamenjano v sodružna organizacija v Avstriji je od 18 mest, kolikor jih šteje centralni svet, osvojila 14 mest, v bolni-ški blagajni pridobila dva nova mandata in letos prvič popolnoma osvojila celo upra-vo bolniškega fonda, v katerega ni bil iz-voljen niti en zastopnik iz vrst meščan-skih organizacij. Avstrijskim sodrugom k temu uspehu iskreno čestitamo.

Španska republika in železničarji. (ITF) Organizirani železničarji v Španiji so se tekom vseh let diktature odločno borili proti njej, organizirali so celo vrsto stavk, nešteto voditeljev je bilo odpuščenih in za-prtih. Že leta 1917 so odločno sodelovali pri tedaj ponesrečenem revolucionarnem gibanju in tudi v zadnjem boju, ki se je dne 14. aprila 1931 končal z zmago repu-blike nad monarhijo, so sodelovali v prvih vrstah. Nova vlada je med prvimi svojimi sklepi odločila, da se sprejme nazaj v služ-bo vse žrtve stavk in revolucionarnih gi-banj in jih tako vsaj nekoliko odškoduje za prestano trpljenje. Poleg tega je vlada pristala na to, da se iz vseh upravnih mest takoj odstrani vojaške uradnike, ki jih je tja postavila radi vzdrževanja »reda in discipline« prejšnja vlada.

Železničarska organizacija je takoj po-stavila na vlado zahtevo, da naj se vse delovne pogoje takoj uredi s kolektivno po-godbo in seveda zboljša plače. Minister za javna dela je podal časopisju izjavo, da »z interesom in simpatijami proučava ta problem in se zaveda, da so zahteve že-lezničarjev upravičene ter jim bo republi-kanska vlada posvečala največjo pažnjo«. Vodstvo organizacije pa kljub temu opozarja vse železničarje, da naj sedaj ne drže križem rok in mislijo, da jim bo vse kar podarjeno, marveč, da morajo tudi v bodoče v strnjениh vrstah zastopati svoje interese.

Volitve delavskih zaupnikov pri nem-ških železnih. (ITF) Tudi v Nemčiji so se letos izvršile volitve delavskih zaupni-kov, ki so padle ravno v najbolj kritičen čas. Mesec dni pred volitvami se je v vseh delavnicah na železnicih vpeljal po 4 dni brezplačnega dopusta mesečno. Tekom prvih petih mesecev je bilo reduciranih 46.000 delavcev in nižjih uslužbencev, okrog 6000 pa premeščenih. Vsled tega je ševeda nastala na železnicih med delav-stvom veliko nezadovoljstvo, ter se je ude-ležilo od 313.000 volilnih upravičencev vo-litev le 270.000. Od tega je dobil »Einheits-verband« (sodružna organizacija) 167.899 glasov, krščanski socialisti 52.079 glasov, komunisti 32.113 glasov, Dunkersche Ge-werkschaft pa 19.037 glasov. Fašisti so do-bili le 1016 glasov.

Tudi v Nemčiji so zmagali razredno organizirani železničarji, ki so dobili da-leko več glasov, kot vse ostale nasprotne organizacije skupaj.

Fašisti nezadovoljni z mednarodnim uradom dela.

Protestirajo, ker delavski zastopniki gla-sujejo proti priznanju delegatov fašističnih sindikatov.

V smislu določb v mirovni pogodbi pri-znava mednarodni urad dela kot delavske zastopnike v uradu dela samo delegate svobodnih strokovnih organizacij, to je de-legate neodvisnih delavskih organizacij. — Konferenc mednarodnega urada dela pa se hočejo udeleževati tudi italijanske fašistične organizacije, ki jih pa delegati svobod-nih strokovnih organizacij vedno odklanja-jo, ker niso neodvisne, marveč so del dr-žavnega organizma. To dejstvo je vsemu svetu znano, ker vodi tudi delavske orga-nizacije v Italiji fašizem, to je vlada, re-žim. Dvojnih zastopnikov italijanske vlade pa na konferenci dela ne potrebujemo, ker vlado že itak zastopa fašistična buržoazija. Tudi delavske delegate imenuje vlada ob soglasju s podjetniki.

Italijanski fašistični tisk se zaradi te-ga razburja. Prišel je voditi borbo proti uradu dela, češ, da je ta urad pribežališče socialistov ter ne zasluži zaupanja javno-sti. Italijanska vlada se bodoče konferen-ce dela ne namerava več udeležiti. Faši-stični tisk govori tudi o delovanju konfe-rence ter pravi, da ne reši aktualnih vprašanj, ne pove pa, da sestoji ta konferen-ca iz vladnih, delodajalskih in delavskih delegatov. Delavskih delegatov je samo ena četrtina.

Krivda, da se razna aktualna socijal-na in delavsko-varstvena vprašanja tako zavlčujejo, je na strani vladnih in de-lodajalskih delegatov. Kadar bo na kon-ferenci večina vladnih delegatov dostopna za socijalna vprašanja, tedaj bo delo lažje in v interesu zatiranih delovnih slojev.

Fašistična Italija se bo pa že še pre-mislila, da ne bi bilo pametno bojkotirati mednarodnega urada dela, ali izstopiti iz Društva narodov. Samo stori naj to, da

jasno pokaže karte, s katerimi igra v med-narodni politiki.

Mednarodne konference dela so ven-dar že sklenile 30 raznih konvencij glede delavskih vprašanj, med katerimi je naj-pomembnejša konvencija o osemurnem de-lavniku. Stvar držav in delavskih organi-zacij pa je, da se konvencije uzakonijo. Vse te stvari se pa izvedejo le, če bo organizirano delavstvo izvedbo dovolji energično zahtevalo.

Mi torej prav dobro vemo, da spa-dajo v mednarodni urad dela pač le ljudje, ki imajo smisel za socijalna vprašanja.

Važna navodila vsem udeležencem dunaj-ske olimpiade.

Ponovno opozarjamo vse prijav-ljence, da si preskrbe **POTNI LIST**. Ne odlašajte vendar na zadnji dan zadeve, ki je danes najvažnejša za človeka, ki potuje v inozemstvo.

Avstrijski **VIZUM NI potreben**. Zadošča »Festausweis« (legitimacija za olimpiado).

VOŽNJA po NAŠIH železnicih s POTNIŠKIM in BRZIM VLAKOM v vseh razredih je do Špilja **POLOVIČ-NA** za vsakega, ki ima na »Festaus-weisu« potrdilo olimpijskega odbora »Svobode« in za nazaj potrdilo du-najskega olimpijskega odbora, da je bil na olimpiadi, ter pravilen potni list, **KUPITE CELO KARTO DO ŠPILJA**, dajte jo na zadnji strani **ŽI-GOSATI Z ŽIGOM ODHODNE PO-STAJE!** Taka karta velja od 15. ju-lija do 5. avgusta. To odredbo je iz-dalo ministrstvo za promet 27. ma-ja 1931 pod MS br. 13.826/31.

VOŽNJA po Avstriji je znižana za 25 odstotkov. Karto do Dunaja kupite torej na prvi avstrijski postaji. »FESTAUSSWEISE« Z NAVEDBO **PRENOČIŠČA, VODIČA PO DUNA-JU** itd. dobé pe pošti vsi, ki so se pravočasno prijavili. Za zamudnike še ni odgovora z Dunaja.

S katerim vlakom bo večina od-potovala, bomo javili vsem prijavljen-cem hkrati z dostavo vseh potrebnih tiskovin.

K že objavljenemu sporedu olim-piade pripominjamo še to, da bo **JUGOSLOVENSKO NOGOMETNO MOŠTVO**, ki ga vodi sarajevski »Haj-duk«, nastopilo v prvi izbirni tekmi s **FRANCIJO** v četrtek, dne 23. ju-lija ob 15.30 na Robert Blum-igrišču. Centrala »Svobode«.

Tovarna Jos. Reich

sprejema mehko in škrobljeno

perilo v najlepšo izvršitev

»ZORA«

pralni prašek, priznano dobre kvalitete v zavitkih po 1/4 kg do-bite tudi pri Vaši Nabavljalni z drugimi.

Zahtevajte povsod Original

CHABESO

ki Vam varuje Vaše zdravje.

Pazite na znamko ORIGINAL CHABESO!